

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

RAPPORT AFWEZIGHEDEN NAAR AANLEIDING VAN ZIEKTE 2019

VLAAMS ONDERWIJSPERSONEEL

AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

www.onderwijs.vlaanderen.be

Eindredactie

Ivo Francis

AGODI, Advies en Ondersteuning Onderwijspersoneel

Patricia Van Reet

AGODI, Personeel Basisonderwijs en CLB

Met medewerking van Certimed

Verantwoordelijke uitgever

Patrick Poelmans

Administrateur-generaal; Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI)

Lay-out

Sofie Alen

Fotografie

Kim Baele

Depotnummer D/2020/3241/326

RAPPORT AFWEZIGHEDEN NAAR AANLEIDING VAN ZIEKTE 2019

VLAAMS ONDERWIJSPERSONEEL

Inhoud

1	Inleiding	7
1.1.	Aantal personen.....	7
1.2.	Aantal personeelseenheden.....	12
2	Ziekte­dagen en attest­dagen.....	13
2.1.	Aantal ziekte­dagen.....	13
2.1.1.	Totaal aantal ziekte­dagen.....	13
2.1.2.	Gemiddeld aantal ziekte­dagen per personeelslid	13
2.2.	Aantal eendags­ziekten.....	14
2.2.1.	Totaal aantal eendags­ziekten.....	14
2.2.2.	Eendags­ziekte­verloven per onderwijs­niveau	15
2.2.3.	Eendags­ziekte­verlof per werkdag:.....	15
2.2.4.	Eendags­ziekte­verlof per leeftijds­groep.....	16
2.3.	Ziekte­dagen en vervan­ging.....	17
3	Ziekte­verzuim­per­centage en nul­verzuim.....	18
3.1.	Ziekte­verzuim­per­centage.....	18
3.1.1.	Ziekte­verzuim­per­centage per leeftijds­groep	19
3.1.2.	Ziekte­verzuim­per­centage per onderwijs­niveau	20
3.1.3.	Ziekte­verzuim­per­centage in het buitengewoon onderwijs.....	20
3.1.4.	Ziekte­verzuim­per­centage in de centra voor basiseducatie.....	21
3.1.5.	Ziekte­verzuim­per­centage voltijds versus deeltijds werkende personeelsleden	21
3.1.6.	Ziekte­verzuim­per­centage per onderwijs­categor­ie.....	22
3.1.7.	Ziekte­verzuim­per­centage per net.....	22
3.1.8.	Ziekte­verzuim­per­centage per onderwijs­niveau per net.....	23
3.1.9.	Ziekte­verzuim­per­centage per onderwijs­categor­ie per net	23
3.1.10.	Ziekte­verzuim­per­centage in de Vlaamse centrum­steden en Brussel	24
3.2.	Nul­verzuim	25
3.2.1.	Nul­verzuim­per­centage per leeftijds­groep.....	25
3.2.2.	Nul­verzuim per provincie.....	26

4	Uitdieping van de ziektedagen.....	27
4.1.	Ziektedagen per afwezigheidsperiode.....	27
4.2	Gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid	27
4.2.1.	Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep	28
4.2.2.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie	29
4.2.3.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per leeftijdsgroep	29
4.2.4.	Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep per net.....	30
4.2.5.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net.....	31
4.2.6.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar	31
4.2.7.	Gemiddeld aantal ziektedagen per onderwijscategorie	32
5	Epidemiologisch rapport.....	33
5.1.	Top 5 ziektedagen en ziektegevallen per aandoening.....	33
5.1.1.	Top 5 ziektedagen	33
5.1.2.	Top 5 ziektegevallen.....	34
5.2.	Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening.....	35
5.2.1.	Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening per leeftijdsgroep.....	35
5.2.1.1	Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar	35
5.2.1.2	Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 46-55 jaar	36
5.2.1.3	Conclusie	36
5.2.2.	Percentage dagen psychosociale aandoening per onderwijscategorie.....	36
5.2.2.1.	Vergelijking directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per leeftijdsgroep.....	37
5.2.2.2.	Vergelijking directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per onderwijsniveau	37
6	Deeltijds werken wegens ziekte.....	38
6.1.	Verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte	38
6.1.1.	Algemene gegevens i.v.m. VVP-ziekte.....	39
6.1.2.	Uitdieping gegevens VVP-ziekte.....	40
6.1.2.1.	Aantal dagen VVP-ziekte per leeftijdsgroep	40
6.1.2.2.	Aantal dagen VVP-ziekte per provincie.....	42
6.1.2.3.	Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijsniveau.....	43
6.1.2.4.	Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijscategorie.....	44
6.1.2.5.	Aantal dagen VVP-ziekte epidemiologisch	45
6.1.2.6	VVP-ziekte: duur en tewerkstellingspercentage.....	46

6.1.3.	Conclusie	47
6.2.	Langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen.....	48
6.2.1.	Algemene gegevens over LVVPmed	49
6.2.2.	Uitdieping gegevens LVVPmed	50
6.2.2.1	Personeelsleden met LVVPmed per leeftijdsgroep	50
6.2.2.2	Personeelsleden met LVVPmed per provincie.....	51
6.2.2.3	Personeelsleden met LVVPmed per onderwijsniveau.....	52
6.2.2.4	Personeelsleden met LVVPmed per onderwijscategorie.....	53
6.2.2.5	LVVPmed epidemiologisch	54
6.2.2.6	LVVPmed: tewerkstellingspercentage en duur	55
6.3.	Conclusie	55
7	Controles op afwezigheid wegens ziekte	56
7.1.	Aantal uitgevoerde controles – opgeleverde resultaat	56
7.2.	Aantal uitgevoerde controles uitgesplitst naar de aanvrager van de controle	56
7.2.1.	Uitsplitsing van de controles op initiatief van het personeelslid.....	57
7.2.2.	Controles m.b.t. verlenging van VVP-ziekte en LVVPmed	57
7.3.	Arbitrageonderzoeken	57
7.4.	Aantal tweede controles	58
7.5.	Controles van eendagsziekten	58
7.6	Klachten bij controles.....	59
8	Samenvatting.....	60

1. Inleiding

In 2001 is de administratie gestart met het maken van een jaarrapport m.b.t. het ziekteverzuim voor het Vlaamse onderwijspersoneel, in samenwerking met de controlefirma die instaat voor de concrete ziektecontroles. In het eerste rapport werden de cijfers uitgesplitst per geslacht, leeftijdsgroep en provincie. In de volgende jaren werd het rapport uitgebreid met grafieken, kwamen er cijfers bij per onderwijsniveau en onderwijscategorie en werd het aangevuld met aanbevelingen voor het beleid. Sinds 2008 werd er een bijkomend onderzoek gedaan naar het ziekteverzuim van de directies.

Door de evolutie van de laatste jaren op het vlak van verloven voor verminderde prestaties wegens ziekte, namelijk het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte dat is uitgebreid sinds 1 september 2011 en het langdurige verlof voor verminderde prestaties wegens medische reden dat is gecreëerd vanaf 1 januari 2015, is het aangewezen om dat onderdeel van de afwezigheden wegens ziekte af te splitsen van de gewone afwezigheden wegens ziekte. Dat is dan ook consequent gebeurd in dit jaarrapport, zoals ook al gebeurde in het jaarrapport van 2017 en 2018.

Er zijn twee duidelijk onderscheiden onderdelen. In de hoofdstukken 2 tot en met 5 wordt ingegaan op de evolutie van het ziekteverzuim, waarbij personeelsleden volledig afwezig zijn wegens ziekte. Hoofdstuk 6 behandelt de twee verloven met verminderde prestaties naar aanleiding van ziekte, namelijk de evolutie van de opname van het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (VVP-ziekte) enerzijds en van het langdurig verlof om medische redenen (LVVPmed) anderzijds.

De meegedeelde gegevens gaan in essentie over het aantal ziektedagen dat de onderwijspersoneelsleden doorgaven aan de controlefirma Certimed. Daarnaast komen de gegevens uit de databanken voor personeelsbeheer van het ministerie, het zogenaamde Elektronische PersoneelsDossier (EPD).

In dit rapport worden gegevens verzameld voor de personeelsdossiers van het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, de onderwijsinspectie en de pedagogische begeleidingsdiensten. De personeelsleden van de hogescholen ressorteren niet onder de ziektecontrole van Certimed.

Nieuw in dit rapport is de opsplitsing tussen voltijds werkende en niet voltijdse werkende personeelsleden. De laatste categorie wordt hierna deeltijds genoemd.

1.1. Aantal personen

De personen die opgenomen zijn in dit rapport hebben een aanstelling en hebben recht op het ontvangen van een bezoldiging van het Agentschap voor Onderwijsdiensten en/of van de afdeling Volwassenenonderwijs van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen.

Omdat de contracten met de controlefirma's telkens afgesloten worden per kalenderjaar, gaat het in het rapport 'afwezigheden naar aanleiding van ziekte' telkens om gegevens per kalenderjaar, niet per schooljaar.

Aantal fysieke personen

	2017	%	2018	%	2019	%
Mannen	47.960	25,03%	48.082	24,86%	48.575	24,67%
Vrouwen	143.654	74,97%	145.356	75,14%	148.350	75,33%
Totaal	191.614	100%	193.438	100%	196.925	100%

We stellen vast dat er 3.487 personen meer opgenomen zijn in dit rapport dan in het rapport van 2018.

Meer informatie over de evolutie van het aantal personeelsleden is te vinden in de statistische jaarboeken van het Vlaams Onderwijs 2018-2019 en 2019-2020 (onderwijsstatistieken).

Op de volgende bladzijden splitsen we de personen uit per leeftijdsgroep, provincie, onderwijsniveau, onderwijscategorie en onderwijsnet.

- Aantal personen per leeftijdsgroep (er wordt uitgegaan van de leeftijd van het personeelslid op 1 januari):

2019	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
M	2.900	5,97%	11.098	22,85%	13.445	27,68%	11.306	23,28%	9.479	19,51%
V	10.766	7,26%	39.695	26,76%	42.673	28,77%	34.046	22,95%	20.875	14,07%
Tot.	13.666	6,94%	50.793	25,79%	56.118	28,50%	45.352	23,03%	30.354	15,41%

De personen ouder dan 65j zijn niet opgenomen in de tabel.

Om de leeftijd te kunnen vergelijken worden hieronder ook de gegevens vermeld van 2018:

2018	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
M	2.806	5,84%	11.259	23,42%	13.010	27,06%	11.489	23,89%	9.268	19,28%
V	11.110	7,64%	39.963	27,49%	40.876	28,12%	34.200	23,53%	18.993	13,07%
Tot.	13.916	7,19%	51.222	26,48%	53.886	27,86%	45.689	23,62%	28.261	14,61%

Onderverdeling per jaar voor de leeftijd van 55 tot 65 jaar:

2019	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	1.288	1.251	1.309	1.308	1.462	1.467	1.277	604	364	266	171
Vrouwen	3.739	3.640	3.477	3.338	3.076	2.960	2.294	875	559	399	257
Totaal	5.027	4.891	4.786	4.646	4.538	4.427	3.571	1.479	923	665	428

Om de leeftijd te kunnen vergelijken worden hieronder ook de gegevens vermeld van 2018:

2018	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	1.249	1.322	1.326	1.465	1.486	1.467	973	497	327	225	180
Vrouwen	3.662	3.486	3.358	3.134	3.010	2.785	1.538	707	450	303	222
Totaal	4.911	4.808	4.684	4.599	4.496	4.252	2.511	1.204	777	528	402

Voor de volledigheid geven we ook de cijfers per leeftijd van de 65-plussers. In dit rapport vindt u verder geen uitgesplitste gegevens over deze leeftijdsgroep omdat deze groep zeer klein is.

2019	66j	67j	68j	69j	70j	+70j
Mannen	105	62	35	40	25	80
Vrouwen	93	43	47	32	36	44
Totaal	198	105	82	72	61	124

Om de leeftijd te kunnen vergelijken worden hieronder ook de gegevens vermeld van 2018:

2018	66j	67j	68j	69j	70j	+70j
Mannen	71	43	42	22	22	50
Vrouwen	64	50	33	23	16	28
Totaal	135	93	75	45	38	78

- Aantal personen per provincie:

2019	Antwerpen	%	VI-Brabant	%	BHG	%	Limburg	%	O-VI	%	W-VI	%
M	13.293	27,37%	6.271	12,91%	2.799	5,76%	6.652	13,69%	10.623	21,87%	8.929	18,38%
V	42.693	28,78%	20.789	14,01%	7.963	5,37%	19.493	13,14%	32.835	22,13%	24.558	16,55%
Tot.	55.986	28,43%	27.060	13,74%	10.762	5,47%	26.145	13,28%	43.458	22,07%	33.487	17,00%

BHG: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Aantal personen per provincie per leeftijdscategorie:

Antwerpen	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	708	5,33%	3.042	22,88%	3.698	27,82%	3.169	23,84%	2.561	19,27%
Vrouwen	2.786	6,53%	11.527	27,00%	12.378	28,99%	9.904	23,20%	5.992	14,04%
Totaal	3.494	6,24%	14.569	26,02%	16.076	28,71%	13.073	23,35%	8.553	15,28%

Vlaams-Brabant	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	441	7,03%	1.661	26,49%	1.749	27,89%	1.350	21,53%	1.026	16,36%
Vrouwen	1.479	7,11%	5.534	26,62%	6.060	29,15%	4.825	23,21%	2.838	13,65%
Totaal	1.920	7,10%	7.195	26,59%	7.809	28,86%	6.175	22,82%	3.864	14,28%

BHG	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	209	7,47%	756	27,01%	785	28,05%	523	18,69%	500	17,86%
Vrouwen	763	9,58%	2.654	33,33%	2.271	28,52%	1.410	17,71%	847	10,64%
Totaal	972	9,03%	3.410	31,69%	3.056	28,40%	1.933	17,96%	1.347	12,52%

Limburg	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	428	6,43%	1.404	21,11%	1.797	27,01%	1.600	24,05%	1.387	20,85%
Vrouwen	1.366	7,01%	4.946	25,37%	5.473	28,08%	4.638	23,79%	3.040	15,60%
Totaal	1.794	6,86%	6.350	24,29%	7.270	27,81%	6.238	23,86%	4.427	16,93%

Oost-Vlaanderen	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	622	5,86%	2.479	23,34	2.906	27,36%	2.471	23,26%	2.072	19,50%
Vrouwen	2.482	7,56%	8.818	26,86	9.461	28,81%	7.437	22,65%	4.574	13,93%
Totaal	3.104	7,14%	11.297	26,00%	12.367	28,46%	9.908	22,80%	6.646	15,29%

West-Vlaanderen	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	492	5,51%	1.755	19,66%	2.507	28,08%	2.193	24,56%	1.929	21,60
Vrouwen	1.887	7,68%	6.212	25,30%	7.025	28,61%	5.829	23,74%	3.580	14,58%
Totaal	2.379	7,10%	7.967	23,79%	9.532	28,46%	8.022	23,96%	5.509	16,45%

- Aantal personen per onderwijsniveau:

2019	Basis	%	Secundair	%	DKO	%	VO	%	CLB	%
Mannen	11.049	22,75%	30.586	62,97%	2.750	5,66%	3.412	7,02%	403	0,83%
Vrouwen	75.744	51,06%	56.732	38,24%	4.156	2,80%	7.433	5,01%	3.742	2,52%
Totaal	86.793	44,07%	87.318	44,34%	6.906	3,51%	10.845	5,51%	4.145	2,10%

Basisonderwijs: hoofdstructuur 111, 121, 211, 221, IA0, IB0, IP0, ID0, IE0, T00

Secundair onderwijs: hoofdstructuur 311, 312, 321, IF0, IH0, II0

Deeltijds Kunstonderwijs: hoofdstructuur 316

Volwassenenonderwijs: hoofdstructuur 317, 417, 618

CLB: hoofdstructuur C00, P00

Niet apart opgenomen: inspectie (DS0), pedagogische begeleiding (B**) en andere kleine hoofdstructuren (A00, D00 en K00)

- Aantal personen in het buitengewoon onderwijs:

2019	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	26	1.348	3.068
Vrouwen	775	9.235	7.484
Totaal	801	10.583	10.552

Zij vormen een deelgroep van respectievelijk basisonderwijs en secundair onderwijs van de tabel hierboven over het aantal personen per onderwijsniveau.

- Aantal personen in de centra voor basiseducatie:

2019	CBE
Mannen	222
Vrouwen	1.327
Totaal	1.549

Zij vormen een deelgroep van het volwassenonderwijs.

- Aantal personen voltijds/deeltijds

2019	voltijds	deeltijds
Mannen	24.778	23.797
Vrouwen	57.606	90.744
Totaal	82.384	114.541

- Aantal personen per onderwijscategorie

2019	Ond	%	Dir	%	ParaM	%	Opv	%
M	41.182	84,78%	2.306	4,75%	334	0,69%	3.111	6,40%
V	119.518	80,56%	3.204	2,16%	6.971	4,70%	86.00	5,80%
Totaal	160.700	81,60%	5.510	2,80%	7.305	3,71%	11.711	5,95%

2019	Adm	%	Tech	%	MVD	%
M	1.120	2,31%	308	0,63%	31	0,06%
V	6.565	4,43%	3.229	2,18%	70	0,05%
Totaal	7.685	3,90%	3.537	1,80%	101	0,05%

Ond: bestuurs- en onderwijzend personeel met uitzondering van de directie

Dir: directiepersoneel

ParaM: paramedisch, psychologisch, orthopedagogisch, sociaal en medisch personeel

Opv: opvoedend hulppersoneel

Adm: administratief personeel

Tech: technisch personeel

MVD: meester, vak- en dienstpersoneel

Niet apart opgenomen: inspectie en pedagogische begeleiding

- Aantal personen per net

2019	GO!	Gesubs. Gem. ond.	Gesubs. Prov. ond.	Gesubs. Vrij ond.
Mannen	10.693	7.105	1.970	28.604
Vrouwen	30.489	23.933	2.893	90.467
Totaal	41.182	31.038	4.863	119.071

De personeelsleden van de scholen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel zijn niet opgenomen in deze tabel.

- Aantal personen per net per leeftijdscategorie:

2019	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
GO!	2.846	6,91%	11.834	28,74%	12.947	31,44%	8.485	20,60%	4.929	11,97%
Gesubs. Gem. ond.	2.109	6,79%	8.142	26,23%	8.634	27,82%	7.250	23,36%	4.796	15,45%
Gesubs. Prov.ond.	199	4,09%	962	19,78%	1.407	28,93%	1.233	25,35%	1.039	21,37%
Gesubs. Vrij ond.	8.385	7,04%	29.670	24,92%	32.934	27,66%	28.253	23,73%	19.458	16,34%

1.2. Aantal personeelseenheden

Een volgend begrip dat gebruikt wordt om het ziekteverzuim te kunnen weergeven en verband houdt met personeel is 'personeelseenheid'. Eén 'personeelseenheid' is de aanstelling van één persoon voor een volledig jaar.

In **2019**:

48.575 mannen komen overeen met 43.065,15 personeelseenheden

148.350 vrouwen komen overeen met 134.142,07 personeelseenheden

196.925 personen komen overeen met 177.207,22 personeelseenheden

In **2018** vertegenwoordigden 193.438 personen 174.293,71 personeelseenheden.

In **2017** vertegenwoordigden 191.614 personen 172.605,87 personeelseenheden.

We merken daarbij op dat ten opzichte van het rapport van 2018 het aantal personen en het aantal personeelseenheden stijgt. Het aantal personen stijgt met 1,80%, het aantal personeelseenheden stijgt met 1,67%.

Alle berekeningen en gegevens van Certimed m.b.t. de opgenomen ziektedagen zijn gebaseerd op personeelseenheden.

Als we het verder in dit rapport hebben over 'personeelsleden' bedoelen we 'personeelseenheden'.

Als het begrip personeelseenheden niet gebruikt wordt, maar men uitgaat van 'fysieke personen', dan wordt dat expliciet vermeld.

2. Ziekte-dagen en attest-dagen

2.1. Aantal ziekte-dagen

2.1.1. Totaal aantal ziekte-dagen

De ziekte-dagen die zijn geregistreerd bij Certimed voor het jaar 2019 (attesten opgestuurd in 2018 en 2019 voor 2019), aangevuld met de eendagsziekteverloven, bedragen 3.005.582 dagen. Ter vergelijking:

- Ziekte-dagen voor het jaar 2018: 2.853.170

- Ziekte-dagen voor het jaar 2017: 2.738.618

Nominaal is er een stijging met 152.412 ziekte-dagen. Dat is een stijging van 5,34% t.a.v. 2018. Er is ook een beperkte stijging van het aantal personeelsleden van 1,67 % Er is bijgevolg sprake van een stijging van het ziekteverzuim.

2.1.2. Gemiddeld aantal ziekte-dagen per personeelslid

In 2019 noteren we de volgende cijfers m.b.t. het gemiddelde aantal ziekte-dagen per personeelslid:

Mannen : 595.269 dagen voor 43.065,15 personeelsleden = 13,82

Vrouwen: 2.410.313 dagen voor 134.142,07 personeelsleden = 17,97

Totaal: 3.005.582 dagen voor 177.207,22 personeelsleden = 16,96

Ziekte-dagen	2017	2018	2019
Mannen	12,99	13,66	13,82
Vrouwen	16,82	17,25	17,97
Totaal	15,87	16,37	16,96

Uit deze cijfers blijkt dat er een duidelijke stijging is in vergelijking met vorig jaar, de stijging is het grootst bij de vrouwen.

2019	voltijds	deeltijds
Mannen	13,88	13,75
Vrouwen	17,29	18,45
Totaal	16,27	17,53

Bij personeelsleden die voltijds werken is het gemiddeld aantal ziekte-dagen lager dan bij personeelsleden die deeltijds werken. Het verschil is bij de vrouwen veel groter dan bij de mannen.

2.2. Aantal eendagsziekten

2.2.1. Totaal aantal eendagsziekten (personeelsdatabank EPD)

Het aantal eendagsziekteverloven voor 2019 bedraagt 118.041 dagen, genomen door 68.003 personen.

Het aantal eendagsziekteverloven voor 2018 bedraagt 110.823 dagen, genomen door 65.278 personen.

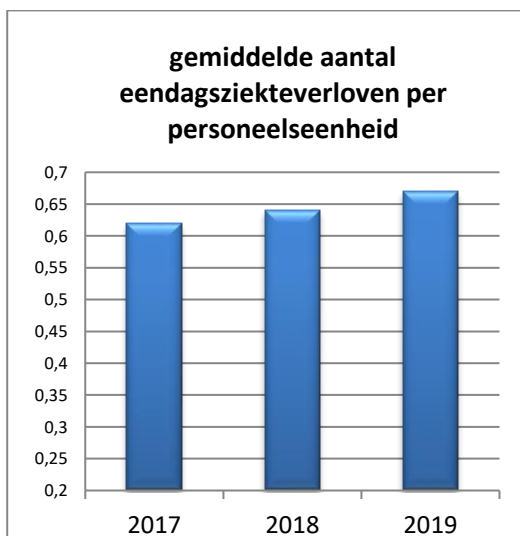
Het aantal eendagsziekteverloven voor 2017 bedraagt 106.356 dagen, genomen door 63.012 personen.

De eendagsziekteverloven zijn in 2019 gestegen met 7.218 dagen. Dat is een stijging met 6,51% ten opzichte van 2018, terwijl het aantal personeelsleden dat potentieel eendagsziekteverlof kon opnemen steeg met 1,80%.

Het percentage personen dat gebruik maakt van eendagsziekteverloven stijgt. In 2019 was dat gelijk aan 34,53%. In 2018 bedroeg het percentage 33,75% en in 2017 maakte 32,88% van het onderwijspersoneel ten minste één keer gebruik van een eendagsziekteverlof.

We zagen de afgelopen jaren een stijging van het aantal dagen eendagsziekteverlof. Om die reden is de bovenstaande tabel met de cijfers vanaf 2015 opgenomen, om de vergelijking met de voorgaande jaren te kunnen maken over een periode van 5 jaar.

In 2018 was het gemiddelde aantal eendagsziekteverloven per personeelseenheid gelijk aan 0,67. In 2018 was dat 0,64; in 2017 ging het om een gemiddeld aantal van 0,62.

2.2.2. Eendagsziekteverloven per onderwijsniveau

In de onderstaande tabel delen we het aantal eendagsziekteverloven per onderwijsniveau door het aantal personeelsleden in het betrokken onderwijsniveau. Zo kunnen we vaststellen of er verschillen zijn tussen de onderwijsniveaus m.b.t. de opname van eendagsziekte.

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB	Totaal
Mannen	0,38	0,65	0,61	0,41	0,82	0,57
Vrouwen	0,37	0,76	0,67	0,59	0,77	0,55
Totaal	0,38	0,72	0,65	0,54	0,77	0,56

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB	Totaal
Mannen	0,41	0,67	0,64	0,43	0,81	0,59
Vrouwen	0,39	0,76	0,66	0,66	0,84	0,57
Totaal	0,40	0,73	0,66	0,58	0,83	0,57

2019	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB	Totaal
Mannen	0,43	0,70	0,66	0,43	0,85	0,62
Vrouwen	0,42	0,80	0,69	0,71	0,87	0,59
Totaal	0,42	0,76	0,68	0,62	0,87	0,60

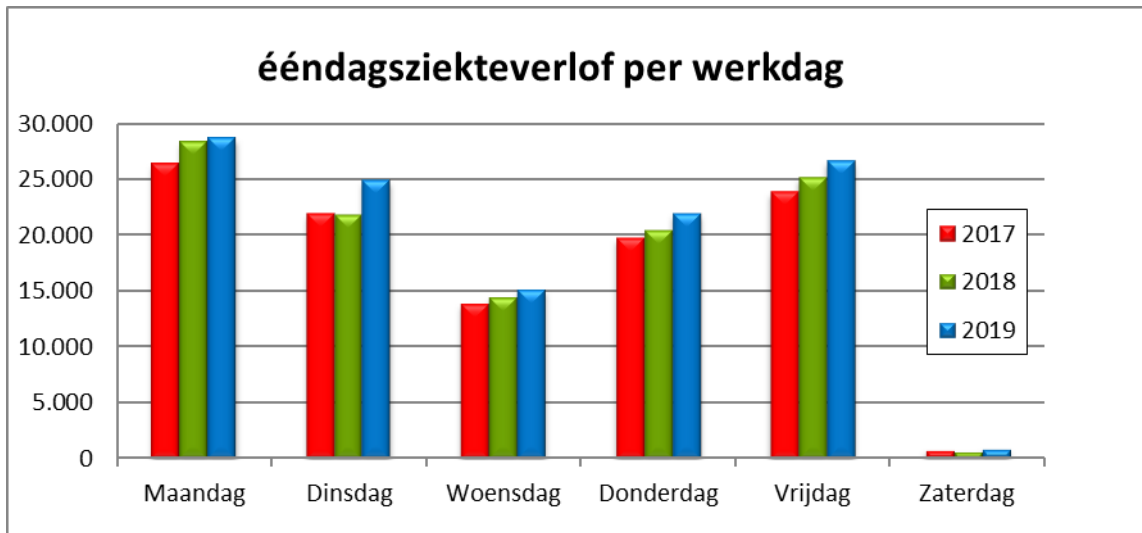
Vrouwen in het CLB maken het meest gebruik van het eendagsziekteverlof, vrouwen in het basisonderwijs het minst. Los van de verdeling naar geslacht merken we dat de personeelsleden van het CLB het meest gebruik maken van het eendagsziekteverlof.

2.2.3. Eendagsziekteverlof per werkdag:

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag
2017	26.366	21.916	13.854	19.663	23.805	693
2018	28.327	21.782	14.378	20.420	25.169	682
2019	28.636	24.912	15.086	21.952	26.552	814

Niet opgenomen: zondagen

Blijkbaar worden de eendagsziekteverloven nog steeds het meest genomen op dagen die aansluiten bij het weekend. In 2017 werd 47,17% van de eendagsziekteverloven opgenomen op een maandag of een vrijdag, in 2018 47,41% en in 2019 46,75%.

Er is een stijging alle dagen van de week, maar de grootste stijging is er op dinsdag.

2.2.4. Eendagsziekteverlof per leeftijdsgroep

In de onderstaande tabel delen we het aantal eendagsziekteverloven van de leeftijdsgroep door het aantal personeelsleden van de leeftijdsgroep.

	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
2017	0,36	0,62	0,59	0,53	0,52
2018	0,36	0,65	0,61	0,55	0,52
2019	0,39	0,68	0,63	0,57	0,55

Eendagsziekteverlof komt vooral voor in de leeftijdsgroep 26-35j. Deze groep heeft ook het laagste nulverzuimpercentage, zie pagina 25.

Ook hier zien we een stijging in alle leeftijdsgroepen.

2.3. Ziekte-dagen en vervanging

Sinds een aantal jaren volgen wij op in welke mate ziekteverloven leiden tot vervanging van de titularissen. Deze gegevens worden gedistilleerd uit de personeelsdatabank (EPD) van het Agentschap voor Onderwijsdiensten.

Als we de voorbije jaren bekijken, zien we dat er voor ongeveer 70% van de ziekte-dagen vervangers ingeschakeld worden. Dat is voor een deel verklaarbaar door het feit dat vervangingen slechts mogelijk zijn vanaf 10 dagen afwezigheid (m.u.v. de toepassing van een vervanging van korte afwezigheden in het basisonderwijs).

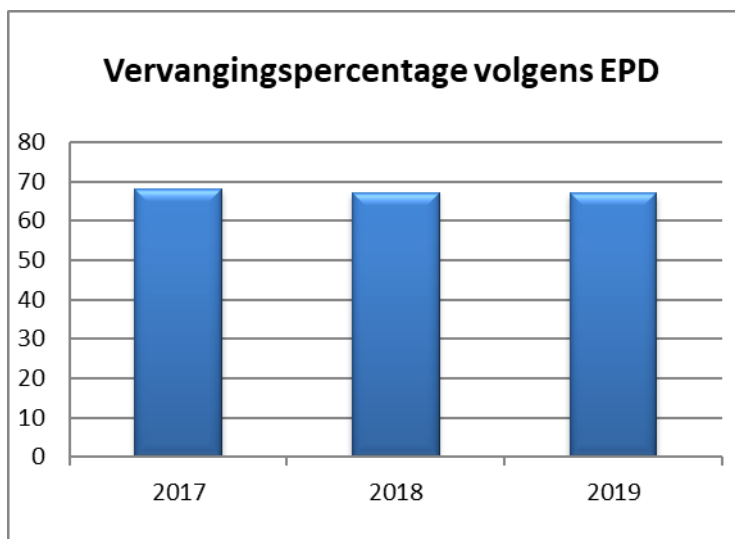
Volgens de personeelsdatabank EPD werden er in **2019** 2.097.785 dagen vervangen door 37.094 personen.

In **2018**: 1.994.545 dagen en 35.615 vervangers

In **2017**: 1.918.427 dagen en 33.769 vervangers

Volgens EPD wordt er 67,02% van het totale aantal ziekte-dagen vervangen (in 2018: 67,21%; in 2017: 68,16%)

In 2019 werden er meer dagen vervangen door meer vervangers, maar het percentage vervangen ziekte-dagen daalde. Dat kan er op wijzen, dat men voor een afwezigheid wegens ziekte van één personeelslid soms meer dan één vervanger moet zoeken en dat men niet altijd een vervanger vindt.

3. Ziekteverzuimpercentage en nulverzuim

3.1 Ziekteverzuimpercentage

Het ziekteverzuim is het aantal ziektedagen dat de personeelsleden gespreid over het jaar opnemen. Het 'ziekteverzuimpercentage' wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{totaal aantal ziektedagen} \times 100}{\text{totaal aantal personeelseenheden} \times 365 \text{ (of 366)}}$$

Dat percentage geeft weer hoeveel procent van de dagen in een jaar een personeelslid gemiddeld afwezig is wegens ziekte.

Traditioneel wordt in alle sectoren het ziekteverzuimpercentage berekend op basis van het totale aantal dagen in het jaar, zonder rekening te houden met op te nemen vakantiedagen. Ook in de privésector en bij overheidsdiensten kan dat aantal vakantiedagen uiteenlopen. Doordat in het onderwijs het aantal dagen vakantie relatief groot is en in deze perioden het ziekteverzuim significant lager is, moeten we ervan uitgaan dat het ziekteverzuimpercentage voor het onderwijspersoneel daardoor positief beïnvloed wordt. Dat aspect maakt een vergelijking met andere sectoren moeilijk.

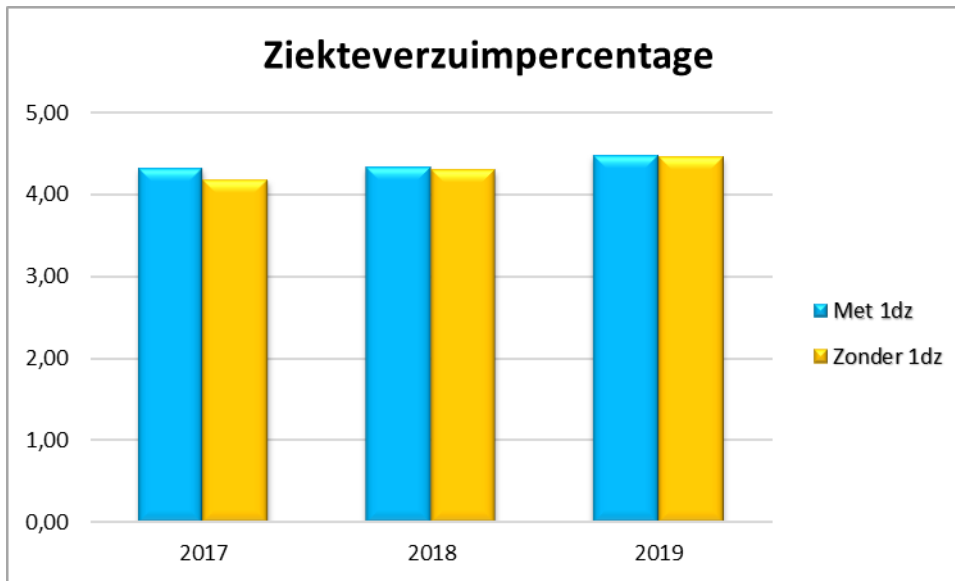
In 2019 was het ziekteverzuimpercentage 4,65% (met eendagsziekteverloven inbegrepen) en 4,46% zonder eendagsziekteverloven.

In 2018 was het ziekteverzuimpercentage 4,48% (met eendagsziekteverloven inbegrepen) en 4,31% zonder eendagsziekteverloven.

In 2017 was het ziekteverzuimpercentage 4,35% (met eendagsziekteverloven inbegrepen) en 4,18% zonder eendagsziekteverloven.

Bovenstaande gegevens kunnen als volgt samengevat worden.

	Met 1dz	Zonder 1dz
2017	4,35%	4,18%
2018	4,48%	4,31%
2019	4,65%	4,46%

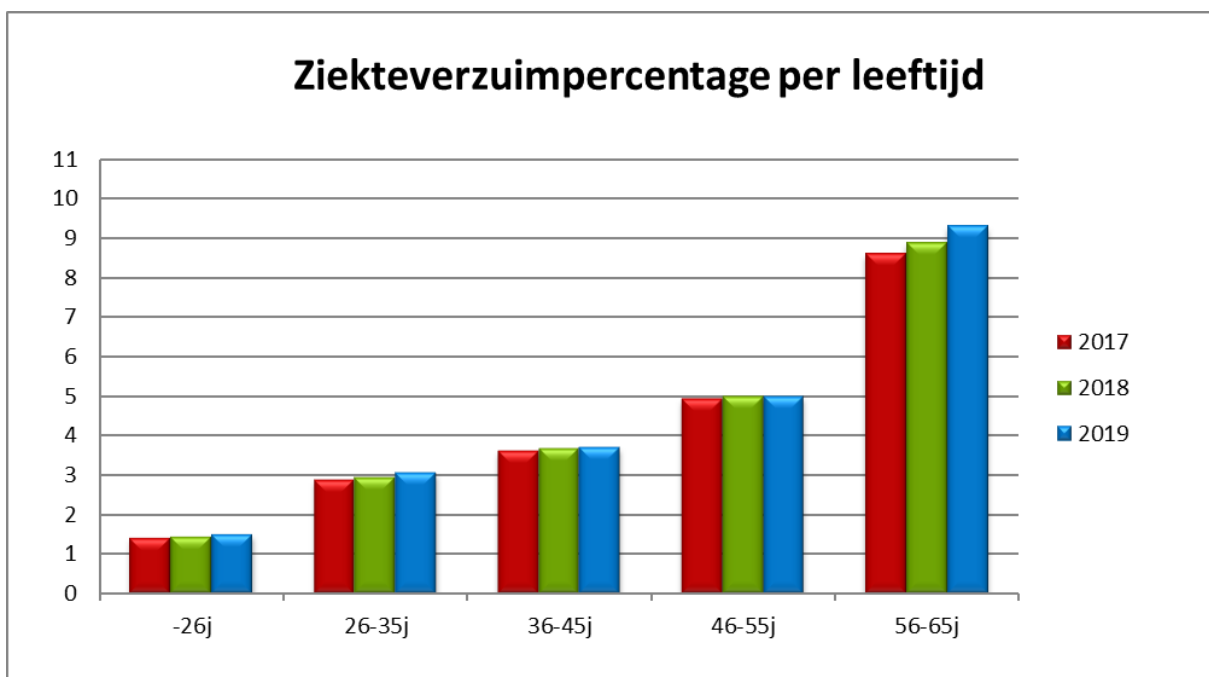
Daaruit moeten we concluderen dat het ziekteverzuimpercentage in 2019 het hoogste was van de laatste jaren. Verder in dit rapport bedoelen we met het ziekteverzuimpercentage steeds het percentage met eendags-ziekteverloven inbegrepen.

3.1.1 Ziekteverzuimpercentage per leeftijdsgroep

	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
2017	1,40%	2,88%	3,61%	4,92%	8,61%
2018	1,43%	2,93%	3,68%	4,97%	8,87%
2019	1,50%	3,06%	3,71%	4,97%	9,29%

Over de jaren heen zien we dat het ziekteverzuimpercentage gevoelig stijgt met de leeftijd.

In vergelijking met het voorbije jaar stijgt het ziekteverzuimpercentage in 2019 in alle leeftijdsgroepen behalve de groep van 46-55 jaar. De stijging is het grootst in de leeftijdsgroep 56-65j.

3.1.2 Ziekteverzuimpercentage per onderwijsniveau

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	3,79%	3,64%	2,36%	2,97%	3,71%
Vrouwen	4,63%	4,65%	3,71%	4,67%	4,48%
Totaal	4,52%	4,29%	3,17%	4,15%	4,40%

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	3,92%	3,83%	2,75%	3,01%	4,67%
Vrouwen	4,80%	4,70%	3,97%	4,82%	4,49%
Totaal	4,68%	4,40%	3,48%	4,26%	4,51%

2019	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	3,92%	3,80%	3,19%	3,46%	5,22%
Vrouwen	4,97%	4,90%	4,08%	5,08%	5,01%
Totaal	4,84%	4,52%	3,73%	4,60%	5,03%

Het ziekteverzuim per niveau stijgt het felst in het CLB, met 0,52%. Dat wordt het niveau met het hoogste ziekteverzuimpercentage.

3.1.3 Ziekteverzuimpercentage in het buitengewoon onderwijs

2017	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	4,02%	4,33%	4,53%
Vrouwen	5,10%	4,68%	4,90%
Totaal	5,07%	4,64%	4,40%

2018	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	5,52%	4,02%	4,49%
Vrouwen	6,10%	4,91%	4,97%
Totaal	6,08%	4,79%	4,82%

2019	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	7,58%	4,24%	4,38%
Vrouwen	6,49%	5,02%	5,26%
Totaal	6,52%	4,92%	5,00%

Het percentage is gestegen voor alle groepen in vergelijking met 2018. Er is een daling bij mannen in het buitengewoon secundair onderwijs. Er is een grote stijging bij de mannen in het buitengewoon basisonderwijs, maar hier moet rekening gehouden worden met het feit dat het gaat om een beperkte groep. Toch is de stijging binnen het buitengewoon basisonderwijs opvallend.

3.1.4 Ziekteverzuimpercentage in de centra voor basiseducatie

2018	CBE
Mannen	3,50%
Vrouwen	6,60%
Totaal	6,16%

2019	CBE
Mannen	4,60%
Vrouwen	7,01%
Totaal	6,58%

In vergelijking met het Volwassenonderwijs is het ziekteverzuimpercentage hoger in de centra voor basiseducatie. De gegevens voor de CBE worden vanaf 2018 gegeven, omdat de personeelsleden van de CBE pas vanaf 01-01-2018 statutair geworden zijn.

3.1.5 Ziekteverzuimpercentage voltijds versus deeltijds werkende personeelsleden

2019	voltijds	deeltijds
	4,46%	4,80%

Per leeftijdsgroep:

2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
voltijds	1,52%	2,86%	3,44%	4,74%	9,85%
deeltijds	1,49%	3,24%	3,95%	5,21%	8,95%

Per onderwijsniveau:

2019	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
voltijds	4,78%	4,21%	4,06%	4,31%	4,39%
deeltijds	4,89%	4,82%	3,58%	4,73%	5,24%

Uit deze cijfers blijkt dat deeltijds werkende personeelsleden globaal gezien een hoger ziekteverzuimpercentage hebben, met uitzondering van de groep jonger dan 26 jaar.

3.1.6. Ziekteverzuimpercentage per onderwijscategorie

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	3,49%	4,19%	3,89%	3,96%	2,90%	3,46%	17,53%
Vrouwen	4,58%	5,05%	4,64%	4,82%	4,64%	4,31%	13,02%
Totaal	4,30%	4,67%	4,60%	4,59%	4,39%	4,23%	14,26%

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	3,73%	4,01%	3,99%	3,78%	2,69%	4,60%	13,89%
Vrouwen	4,71%	5,31%	4,90%	4,82%	4,38%	4,47%	16,53%
Totaal	4,46%	4,75%	4,86%	4,55%	4,15%	4,48%	15,77%

2019	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	3,79%	4,23%	3,13%	3,40%	2,62%	5,34%	17,84%
Vrouwen	4,91%	5,32%	5,09%	5,18%	4,43%	4,93%	18,16%
Totaal	4,63%	4,86%	4,99%	4,71%	4,19%	4,97%	18,06%

Er is een uitschieter bij het meesters-, vak- en dienstpersoneel. We noteren daarbij dat het om een uitdovende en beperkte personeelscategorie gaat (101 personeelsleden) met een groter aandeel oudere personeelsleden. Voor het overige zien we een stijging in alle categorieën voor de vrouwen. Bij de mannen is er een daling bij het paramedisch, het opvoedend en het administratief personeel.

3.1.7. Ziekteverzuimpercentage per net

2017	GO!	Gesubsidieerd gemeentelijk onderwijs	Gesubsidieerd provinciaal onderwijs	Gesubsidieerd vrij onderwijs
Mannen	4,06%	3,41%	4,09%	3,39%
Vrouwen	5,00%	4,79%	5,05%	4,42%
Totaal	4,76%	4,47%	4,65%	4,17%

2018	GO!	Gesubsidieerd gemeentelijk onderwijs	Gesubsidieerd provinciaal onderwijs	Gesubsidieerd vrij onderwijs
Mannen	4,00%	3,55%	3,94%	3,68%
Vrouwen	4,88%	5,00%	5,35%	4,59%
Totaal	4,65%	4,67%	4,78%	4,37%

2019	GO!	Gesubsidieerd gemeentelijk onderwijs	Gesubsidieerd provinciaal onderwijs	Gesubsidieerd vrij onderwijs
Mannen	3,77%	3,74%	4,17%	3,78%
Vrouwen	5,15%	4,99%	5,08%	4,83%
Totaal	4,80%	4,71%	4,71%	4,58%

Het ziekteverzuim van het gesubsidieerd vrij onderwijs is lager dan het algemeen ziekteverzuimpercentage van 4,65%.

3.1.8. Ziekteverzuimpercentage per onderwijsniveau per net

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
GO!	4,90%	4,79%	3,12%	4,09%	4,94%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,77%	4,90%	3,16%	4,43%	6,09%
Gesubs. provinciaal ond.	4,55%	4,72%	-	4,54%	2,44%
Gesubs. vrij onderwijs	4,32%	4,06%	4,02%	4,05%	4,11%

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
GO!	4,90%	4,62%	2,96%	3,84%	4,55%
Gesubs. gemeentel. ond.	5,00%	4,76%	3,54%	4,53%	5,31%
Gesubs. provinciaal ond.	4,19%	5,03%	-	4,25%	4,69%
Gesubs. vrij onderwijs	4,50%	4,26%	3,56%	4,44%	4,43%

2019	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
GO!	5,06%	4,65%	3,08%	4,52%	5,23%
Gesubs. gemeentel. ond.	5,02%	4,68%	3,80%	4,38%	4,02%
Gesubs. provinciaal ond.	4,59%	5,01%	-	4,08%	2,23%
Gesubs. vrij onderwijs	4,70%	4,43%	3,62%	4,82%	5,10%

Voor het basisonderwijs zitten het gesubsidieerd vrij onderwijs en het gesubsidieerd provinciaal onderwijs onder het algemeen gemiddelde ziekteverzuimpercentage van het basisonderwijs van 4,84 % (zie rubriek 3.1.2) Voor het secundair onderwijs zit alleen het gesubsidieerd vrij onderwijs onder het algemeen gemiddelde ziekteverzuimpercentage van het secundair onderwijs van 4,52%.

3.1.9. Ziekteverzuimpercentage per onderwijscategorie per net

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
GO!	4,60%	5,49%	5,17%	5,09%	5,16%	4,66%	14,26%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,42%	4,90%	5,31%	4,62%	4,35%	5,84%	-
Gesubs. provinciaal ond.	4,64%	5,35%	3,61%	4,80%	6,75%	0,90%	-
Gesubs. vrij onderwijs	4,16%	4,33%	4,16%	4,35%	4,12%	4,01%	-

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
GO!	4,55%	5,00%	5,51%	4,83%	4,13%	4,66%	15,77
Gesubs. gemeentel. ond.	4,64%	5,08%	5,65%	4,86%	4,28%	4,59%	-
Gesubs. provinciaal ond.	4,77%	4,64%	3,67%	5,73%	4,03%	3,59%	-
Gesubs. vrij onderwijs	4,37%	4,57%	4,37%	4,31%	4,16%	4,44%	-

2019	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
GO!	4,68%	5,25%	5,55%	5,01%	4,56%	5,10%	18,06
Gesubs. gemeentel. ond.	4,72%	5,22%	5,31%	4,43%	4,09%	4,08%	-
Gesubs. provinciaal ond.	4,75%	3,12%	4,57%	5,66%	3,22%	1,97%	-
Gesubs. vrij onderwijs	4,58%	4,67%	4,66%	4,56%	4,15%	5,09%	-

Opmerkelijk is de daling bij het directiepersoneel van het gesubsidieerd provinciaal onderwijs.

3.1.10. Ziekteverzuimpercentage in de Vlaamse centrumsteden en Brussel

Het gaat om het ziekteverzuimpercentage van de personeelsleden van de onderwijsinstellingen van de hieronder vermelde steden.

	Basisonderwijs		Secundair onderwijs	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Aalst	5,15	4,30	4,40	4,91
Antwerpen	3,19	4,63	3,40	5,17
Brugge	3,79	4,73	4,47	5,27
Brussel	3,43	5,15	3,50	4,84
Genk	5,04	5,29	4,59	6,33
Gent	4,86	5,46	3,39	4,97
Hasselt	5,49	6,24	3,63	5,44
Kortrijk	2,61	3,73	3,47	4,26
Leuven	3,10	5,41	3,00	5,11
Mechelen	4,48	4,87	3,91	5,07
Oostende	6,27	4,57	4,04	4,83
Roeselare	2,51	3,64	3,75	4,54
Sint-Niklaas	2,91	4,59	3,92	4,33
Turnhout	4,84	5,32	4,62	5,55

Brussel: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Percentage hoger dan het percentage voor basis- of secundair onderwijs (zie 3.1.2)

De top 5: Genk secundair onderwijs vrouwen, Oostende basisonderwijs mannen, Hasselt basisonderwijs vrouwen, Turnhout secundair onderwijs vrouwen en Hasselt basisonderwijs mannen.

Genk en Turnhout zijn de centrumsteden waarbij de vier categorieën hoger scoren dan het gemiddelde.

Opmerkelijk is dat Antwerpen in drie categorieën onder het gemiddelde scoort.

3.2 Nulverzuim

Het nulverzuimpercentage is het percentage personeelsleden dat in de loop van het jaar niet ziek geweest is. Dat wil zeggen: hoe hoger het nulverzuimpercentage, hoe meer personeelsleden nooit afwezig zijn wegens ziekte.

De algemeen aanvaarde norm door controlefirma's is hier 50%. Dat betekent dat men ervan uitgaat dat in ondernemingen de helft van alle personeelsleden geen enkele dag ziek is tijdens een jaar.

Als de eendagsziekteverloven meegeteld worden, is er voor het Vlaamse onderwijs een nulverzuimpercentage in 2018 van 41,77% (in 2018 van 41,04%; in 2017: 42,72%). Ruim vier op tien onderwijspersoneelsleden is geen enkele dag ziek geweest is in 2019.

Het nulverzuimpercentage zonder het meerekenen van eendagsziekteverloven is 58,59% in 2019 (57,01% in 2017; 58,65% in 2017).

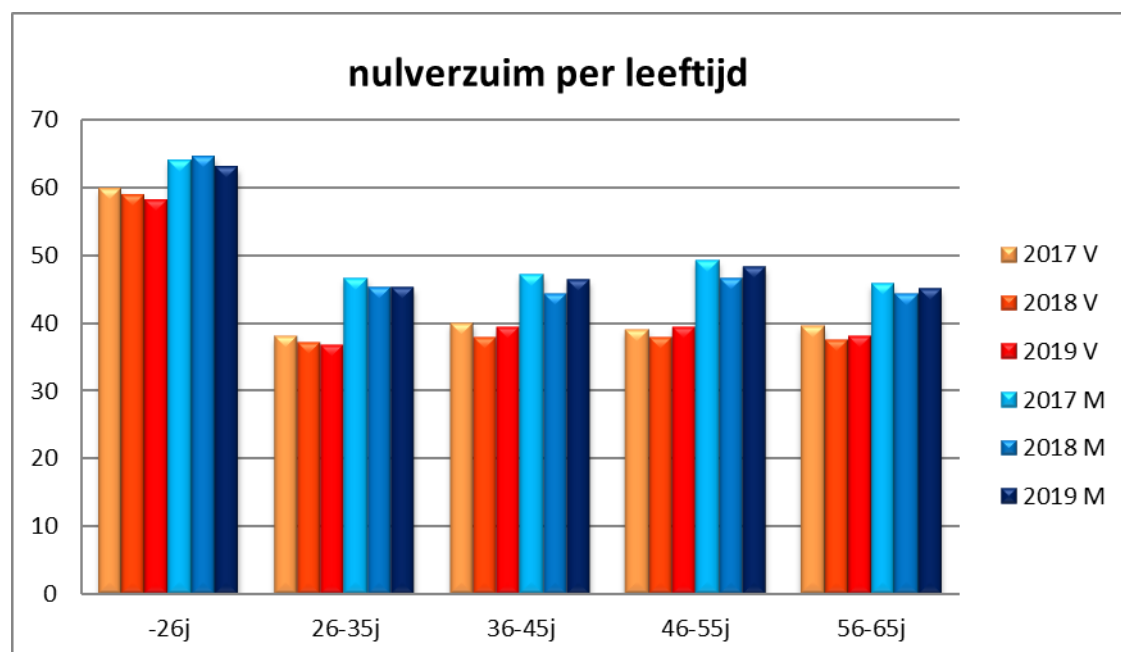
In de volgende tabellen werken we telkens met het nulverzuimpercentage rekening houdend met eendagsziekteverloven.

3.2.1 Nulverzuimpercentage per leeftijdsgroep

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	63,95%	46,50%	47,03%	49,24%	45,85%
Vrouwen	59,85%	38,04%	39,88%	39,05%	39,47%
Totaal	60,68%	39,92%	41,62%	41,62%	41,62%

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	64,47%	45,30%	44,31%	46,51%	44,35%
Vrouwen	58,84%	36,98%	37,85%	37,82%	37,50%
Totaal	59,97%	38,81%	39,41%	40,00%	39,75%

2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	63,07%	45,19%	46,36%	48,19%	44,96%
Vrouwen	58,12%	36,60%	39,40%	39,35%	37,93%
Totaal	59,17%	38,48%	41,07%	41,55%	40,13%

Het nulverzuimpercentage is het hoogst in de leeftijdscategorie van -26j, zowel bij de mannen als bij de vrouwen. Daarnaast zien we ook dat het nulverzuimpercentage bij mannen hoger is dan bij vrouwen. Het nulverzuimpercentage is het laagst in de leeftijdsgroep 26-35j.

3.2.2 Nulverzuim per provincie

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	46,54%	45,46%	48,86%	47,93%	48,02%	54,11%
Vrouwen	39,12%	39,20%	37,26%	40,28%	40,37%	47,19%
Totaal	40,90%	40,66%	40,29%	42,26%	42,28%	49,06%

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	44,70%	43,26%	47,31%	46,05%	46,02%	51,87%
Vrouwen	37,64%	36,64%	35,89%	38,64%	38,93%	46,21%
Totaal	39,33%	38,17%	38,87%	40,53%	40,68%	47,74%

2019	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	45,69%	44,32%	47,16%	47,73%	46,95%	53,10%
Vrouwen	38,44%	37,10%	34,85%	39,26%	39,97%	46,82%
Totaal	40,16%	38,77%	38,05%	41,42%	41,67%	48,49%

BHV heeft het laagste nulverzuimpercentage.

West-Vlaanderen noteert het hoogste nulverzuimpercentage.

4. Uitdieping van de ziektedagen

4.1. Ziektedagen per afwezigheidsperiode

In de volgende tabellen verdelen we de ziektedagen volgens de duur van de afwezigheidsperiode.

Bij de bespreking van de ziektedagen gaat het over de absolute gegevens. Er wordt dus geen rekening gehouden met de stijging van het aantal personeelsleden of met bepaalde categorieën van personeelsleden.

Ziektedagen	2017	%	2018	%	2019	%
1-10d	427.747	15,62%	460.357	16,13%	452.541	15,06%
11-30d	353.078	12,89%	349.674	12,26%	362.799	12,07%
31-180d	1.265.575	46,21%	1.339.129	46,93%	1.472.565	48,99%
>180d	692.405	25,28%	704.010	24,67%	717.677	23,88%

Bij de verdeling van de ziektedagen over de duur van de afwezigheidsperiode zien we enkel een duidelijke procentuele stijging in categorie 31-180d, de andere categorieën dalen procentueel.

72,87% van het totale aantal ziektedagen is lang ziekteverzuim (meer dan 30 dagen).

Onderverdeeld per geslacht en leeftijdscategorie geeft dat het volgende resultaat:

mannen	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
1-10d	51,94%	37,36%	25,66%	16,45%	6,60%
11-30d	23,28%	14,76%	14,77%	13,11%	6,36%
31-180d	22,12%	40,98%	47,07%	48,55%	44,23%
>180d	2,66%	6,89%	12,50%	21,89%	42,81%

vrouwen	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
1-10d	45,75%	24,83%	17,35%	12,26%	6,94%
11-30d	16,95%	17,43%	14,03%	12,10%	7,99%
31-180d	31,32%	49,28%	52,07%	51,96%	47,62%
>180d	5,98%	8,46%	16,55%	23,69%	37,44%

Bij vrouwen is er een piek bij 36-45j en 31-180d, bij mannen bij 46-55j en 31-180d

4.2. Gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid

Onder punt 2.1.2 werd al aangehaald dat in 2019 het gemiddelde aantal ziektedagen per personeelslid 16,96 dagen bedroeg. Dat gaan we nu verder in detail bekijken.

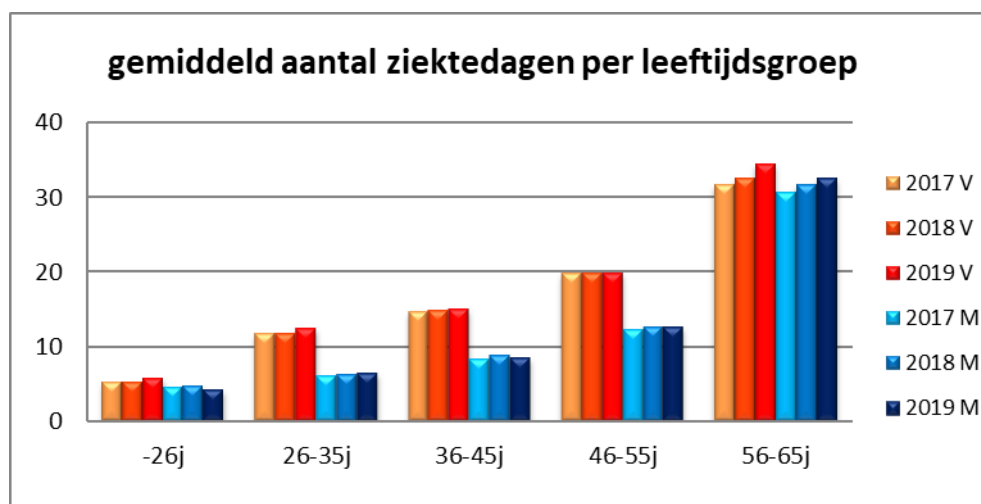
4.2.1 Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	4,62	6,07	8,37	12,30	30,76
Vrouwen	5,23	11,76	14,68	19,86	31,78

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	4,84	6,32	8,85	12,71	31,85
Vrouwen	5,33	11,87	14,88	19,95	32,60

2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	4,21	6,49	8,52	12,74	32,66
Vrouwen	5,79	12,45	15,12	19,91	34,45

We zien dat het aantal ziektedagen stijgt met de leeftijd. In alle leeftijdsgroepen zijn de vrouwen gemiddeld meer dagen afwezig dan de mannen.

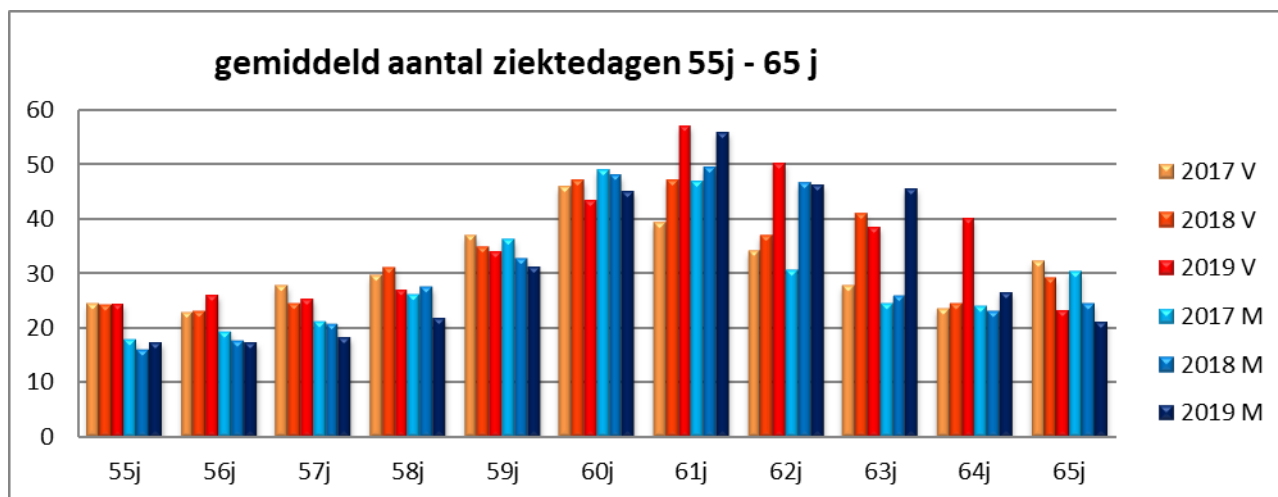
Wij geven hier ook de cijfers per leeftijd van 55 tot 65 jaar:

2017	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	17,85	19,22	21,05	26,01	36,33	48,87	46,91	30,56	24,44	24,06	30,43
Vrouwen	24,37	22,72	27,62	29,71	36,95	45,92	39,35	34,16	27,70	23,51	32,30

2018	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	16,04	17,72	20,57	27,39	32,80	47,90	49,39	46,66	25,83	22,99	24,41
Vrouwen	24,30	23,09	24,44	30,94	34,88	47,12	47,11	36,93	40,93	24,41	29,16

2019	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	17,41	17,29	18,21	21,83	31,26	45,25	56,08	46,37	45,72	26,59	21,13
Vrouwen	24,49	26,10	25,38	26,98	34,08	43,59	57,08	50,24	38,58	40,23	23,29

Zowel bij de mannen als bij de vrouwen is het gemiddelde aantal ziektedagen het hoogst op de leeftijd van 61 jaar.

4.2.2 Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	13,21	13,08	11,04	15,52	12,58	11,78
Vrouwen	17,35	16,81	16,00	18,80	16,41	15,13

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	13,50	13,32	11,81	15,38	13,79	13,27
Vrouwen	17,79	17,67	16,53	19,06	16,74	15,48

2019	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	13,53	13,47	12,64	15,37	13,66	13,89
Vrouwen	18,13	19,05	17,77	19,93	17,26	16,24

Limburg blijft de provincie met het grootste gemiddeld aantal ziektedagen. Bij de vrouwen stijgt het gemiddelde aantal ziektedagen overal, bij de mannen overal behalve in Limburg en Oost-Vlaanderen.

4.2.3 Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per leeftijdsgroep

We kijken hier enkel naar de groep van de oudste personeelsleden.

leeftijdsgroep 56-65 j:

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	31,28	33,11	24,97	39,13	27,60	27,59
Vrouwen	33,48	29,94	29,93	36,60	29,77	29,49

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	30,38	31,74	25,53	37,41	32,68	30,69
Vrouwen	33,71	32,92	32,80	36,81	30,20	30,05

2019	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	31,16	33,46	29,05	37,24	32,54	32,00
Vrouwen	34,76	39,52	36,03	37,82	31,09	31,08

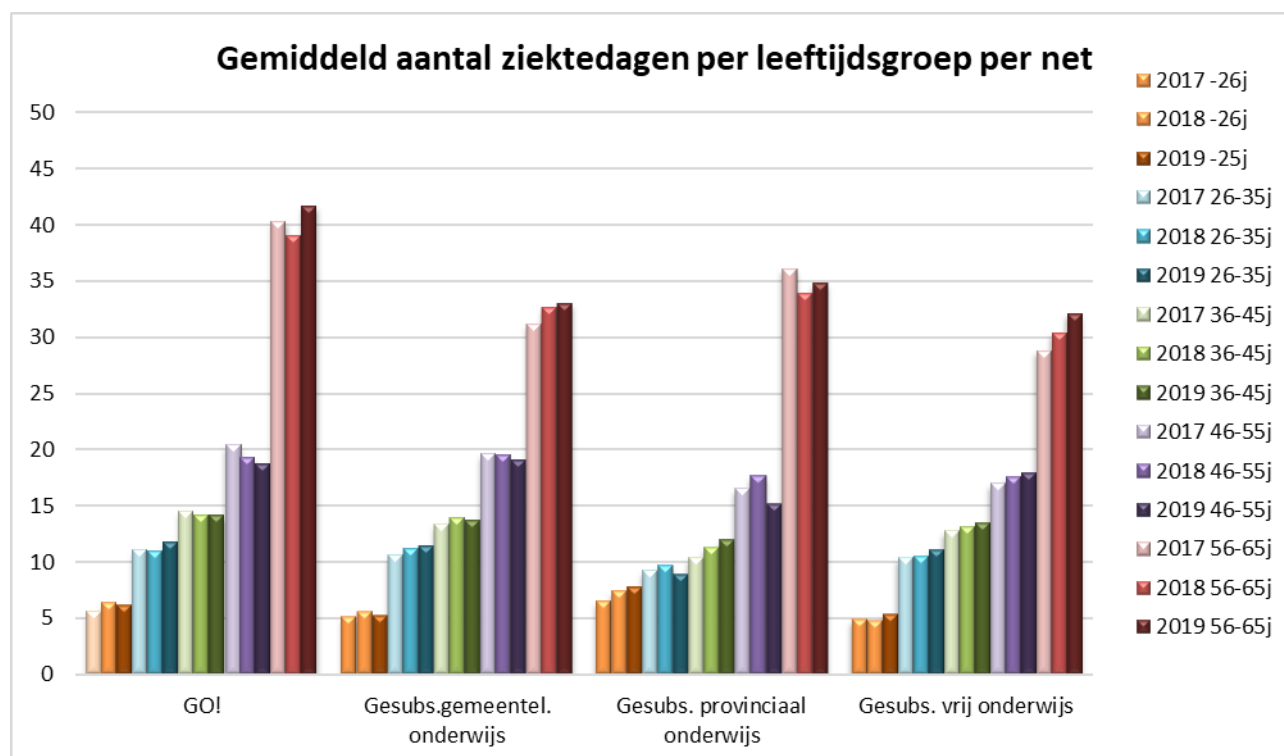
4.2.4 Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep per net

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
GO!	5,61	11,02	14,47	20,41	40,35
Gesubs. Gemeentel. Ond.	5,14	10,59	13,30	19,54	31,22
Gesubs. Provinciaal ond.	6,46	9,22	10,34	16,50	36,07
Gesubs. Vrij onderwijs	4,92	10,35	12,75	16,99	28,85

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
GO!	6,37	10,96	14,10	19,19	39,09
Gesubs. Gemeentel. Ond.	5,60	11,11	13,87	19,49	32,72
Gesubs. Provinciaal ond.	7,34	9,68	11,22	17,68	33,97
Gesubs. Vrij onderwijs	4,72	10,48	13,14	17,57	30,45

2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
GO!	6,09	11,73	14,10	18,64	41,74
Gesubs. Gemeentel. Ond.	5,24	11,40	13,71	19,04	33,05
Gesubs. Provinciaal ond.	7,67	8,91	11,89	15,14	34,91
Gesubs. Vrij onderwijs	5,31	10,99	13,37	17,93	32,13

Het Gemeenschapsonderwijs heeft in de leeftijdsgroep 56-65j het hoogste gemiddeld aantal ziektedagen.

4.2.5 Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	16,99	15,77	14,86	20,99	17,21	17,82
Gesubs. Gemeentel. Ond.	16,53	17,12	16,72	15,87	16,90	13,23
Gesubs. Provinciaal ond.	17,56	26,43	26,75	15,75	16,15	14,64
Gesubs. Vrij onderwijs	16,06	15,41	14,04	17,50	14,51	13,27

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	16,34	16,43	15,63	20,68	16,50	16,89
Gesubs. Gemeentel. Ond.	17,01	17,91	16,84	15,78	18,27	14,29
Gesubs. Provinciaal ond.	16,18	20,59	11,58	17,71	18,01	14,21
Gesubs. Vrij onderwijs	16,85	16,24	14,46	17,68	15,20	14,37

2019	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	16,73	17,53	18,27	19,96	17,11	17,03
Gesubs. Gemeentel. Ond.	17,17	18,16	16,87	15,77	17,76	15,46
Gesubs. Provinciaal ond.	15,69	19,52	9,86	18,17	17,67	11,54
Gesubs. Vrij onderwijs	17,17	17,72	15,28	18,86	15,74	15,24

Hoogste score: Gemeenschapsonderwijs in Limburg, maar wel minder dan de vorige jaren.

4.2.6 Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	39,57	33,02	25,39	49,81	40,69	45,78
Gesubs. Gemeentel. Ond.	30,20	36,77	34,34	30,67	31,98	23,91
Gesubs. Provinciaal ond.	33,96	90,75	11,67	34,12	34,63	25,62
Gesubs. Vrij onderwijs	31,91	26,92	29,12	35,29	25,23	25,29

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	36,15	37,43	30,47	47,15	40,24	40,69
Gesubs. Gemeentel. Ond.	30,68	36,54	37,00	28,58	36,11	29,03
Gesubs. Provinciaal ond.	22,58	66,69	0,00	35,87	37,69	23,65
Gesubs. Vrij onderwijs	33,04	29,14	28,22	35,51	27,20	28,06

2019	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	38,45	41,94	37,61	45,18	42,30	44,65
Gesubs. Gemeentel. Ond.	31,39	40,65	38,80	28,53	32,65	28,68
Gesubs. Provinciaal ond.	26,52	61,23	0,00	37,74	36,90	18,35
Gesubs. Vrij onderwijs	33,72	35,53	29,77	36,81	28,51	28,96

Het gesubsidieerd provinciaal onderwijs in Vlaams-Brabant heeft voor deze groep 56 – 65 jaar een gemiddelde van meer dan 50 ziektedagen.

4.2.7 Gemiddeld aantal ziektedagen per onderwijscategorie

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	12,73	15,29	14,20	14,46	10,58	12,63	63,97	12,99
Vrouwen	16,71	18,43	16,94	17,58	16,95	15,72	47,52	16,83

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	13,62	14,64	14,56	13,78	9,82	16,79	50,70	13,67
Vrouwen	17,20	19,38	17,89	17,60	16,00	16,31	60,32	17,26

2019	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	13,85	15,46	11,43	12,40	9,56	19,49	65,11	13,80
Vrouwen	17,91	19,40	18,56	18,89	16,17	18,00	66,28	17,97

De hoogste scores vinden we bij MVD-personeel. Bij het directiepersoneel is er een stijging bij de mannen en een lichte stijging bij de vrouwen.

Op vraag van de onderwijspartners maken we een uitsplitsing voor het onderwijzend en directiepersoneel voor het basisonderwijs, secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs en volwassenonderwijs:

2017	Ond	Dir
Basis	16,36	18,62
Secundair	15,50	14,82
DKO	11,51	9,30
VO	15,17	12,99

2018	Ond	Dir
Basis	17,02	19,37
Secundair	16,01	14,88
DKO	12,80	10,06
VO	15,49	9,16

2019	Ond	Dir
Basis	17,70	19,74
Secundair	16,44	13,71
DKO	13,36	16,36
VO	16,62	13,54

We merken op dat het directiepersoneel in het basisonderwijs in 2019 het hoogst scoort qua gemiddeld aantal ziektedagen. Ze scoren ook hoger dan het onderwijzend personeel van het basisonderwijs. In het secundair en volwassenenonderwijs zijn directies gemiddeld minder dagen ziek dan het onderwijzend personeel.

5. Epidemiologisch rapport

5.1. Top 5 ziektedagen en ziektegevallen per aandoening

De controlefirma stelt ook de ziektecijfers opgedeeld volgens de diagnosegroepen ter beschikking. We vermelden niet alle diagnosegroepen. We maken een top 5 met de meest voorkomende aandoeningen.

5.1.1. Top 5 ziektedagen

Top 5 van het totale % ziektedagen per aandoening (2017)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	40,36%	Psychosociaal	38,67%
Gewrichten	10,62%	Gewrichten	8,68%
Rug	6,85%	Gynaecologisch	6,23%
Griep	4,93%	Rug	5,96%
Maag-Darm	4,02%	Griep	5,05%
Totaal	66,78%	Totaal	64,59%

Top 5 van het totale % ziektedagen per aandoening (2018)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	40,84%	Psychosociaal	39,28%
Gewrichten	10,62%	Gewrichten	8,40%
Rug	6,68%	Griep	6,23%
Griep	5,97%	Gynaecologisch	5,83%
Ledematen	4,31%	Rug	5,48%
Totaal	68,43%	Totaal	65,23%

Top 5 van het totale % ziektedagen per aandoening (2019)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	43,55%	Psychosociaal	42,66%
Gewrichten	9,86%	Gewrichten	8,51%
Rug	5,87%	Rug	5,23%
Griep	4,66%	Gynaecologisch	5,15%
Zenuwstelsel	4,36%	Griep	4,51%
Totaal	68,30%	Totaal	66,06%

We zien in 2019 dat psychosociale aandoeningen veruit de meeste ziektedagen opeisen. In 2019 was 42,84% van de ziektedagen veroorzaakt door een psychosociale oorzaak, terwijl in 2018 psychosociale aandoeningen aan de basis lagen voor 39,60% van de ziektedagen. In 2017 was dat 39,01%.

5.1.2. Top 5 ziektegevallen

Meerdere aaneengesloten perioden van tijdelijke arbeidsongeschiktheid vormen samen een ziektegeval.

Top 5 van het totale % ziektegevallen per aandoening (2017)

Mannen		Vrouwen	
Griep	12,70%	Griep	13,33%
Psychosociaal	7,36%	Psychosociaal	9,93%
Maag-Darm	5,58%	Maag-Darm	6,54%
Neus, keel, oren	3,65%	Neus, keel, oren	5,39%
Rug	3,56%	Rug	3,24%
Totaal	32,86%	Totaal	38,43%

1dz 53,62% 1dz 45,09%

Top 5 van het totale % ziektegevallen per aandoening (2018)

Mannen		Vrouwen	
Griep	14,44%	Griep	15,36%
Psychosociaal	7,37%	Psychosociaal	9,83%
Maag-Darm	5,24%	Maag-Darm	6,31%
Rug	3,28%	Neus, keel, oren	4,98%
Neus, keel, oren	3,26%	Rug	3,01%
Totaal	33,58%	Totaal	39,50%

1dz 53,30% 1dz 44,84%

Top 5 van het totale % ziektegevallen per aandoening (2019)

Mannen		Vrouwen	
Griep	11,65%	Griep	12,34%
Psychosociaal	7,89%	Psychosociaal	10,84%
Maag-Darm	5,42%	Maag-Darm	6,33%
Neus, keel, oren	3,17%	Neus, keel, oren	5,05%
Rug	3,10%	Rug	3,00%
Totaal	31,23%	Totaal	37,57%

1dz 55,72% 1dz 46,60%

Eëndagsziekteverlof (1dz) wordt beschouwd als een categorie van ziektegevallen, maar hieraan wordt geen aandoening gekoppeld omdat er geen attest door een dokter moet worden ingevuld.

5.2. Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening

5.2.1. Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening per leeftijdsgroep

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	15,93%	24,50%	35,05%	39,73%	47,28%
Vrouwen	23,18%	33,49%	40,72%	37,70%	43,12%

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	16,98%	26,53%	36,09%	39,42%	47,41%
Vrouwen	23,71%	34,52%	41,21%	37,58%	43,70%

2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	15,75%	29,84%	38,33%	39,66%	50,99%
Vrouwen	22,09%	36,72%	45,82%	40,08%	47,24%

Als we de gegevens vergelijken per leeftijdscategorie blijkt dat psychosociale ziekte-dagen zich vooral voordoen bij de oudere leeftijdsgroepen. Er is een daling in de groep -26j, terwijl er een stijging is in alle andere leeftijdsgroepen.

Hierna volgen de cijfers voor de leeftijdsgroep van 56 tot en met 65 jaar en de leeftijdsgroep van 46 tot en met 55 jaar. De gegevens worden opgedeeld per provincie.

5.2.1.1 Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	52,01%	48,13%	55,70%	48,80%	45,06%	38,21%	47,22%
Vrouwen	45,97%	48,22%	39,97%	43,28%	38,10%	40,76%	43,12%

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	51,90%	54,33%	45,92%	46,13%	48,44%	38,13%	47,41%
Vrouwen	45,27%	46,84%	43,19%	42,30%	41,21%	42,86%	43,70%

2019	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	57,81%	49,11%	45,49%	50,42%	51,31%	44,74%	50,99%
Vrouwen	47,38%	49,80%	40,76%	49,27%	43,16%	49,29%	47,24%

5.2.1.2 Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 46-55 jaar

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	42,87%	43,02%	44,32%	35,95%	39,58%	35,23%	39,74%
Vrouwen	39,20%	37,39%	36,22%	39,07%	38,09%	33,83%	37,70%

2018	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	43,78%	34,00%	31,96%	36,82%	37,91%	41,80%	39,42%
Vrouwen	39,00%	40,77%	36,45%	38,83%	34,82%	34,94%	37,58%

2019	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	40,90%	36,01%	38,82%	34,24%	41,36%	42,67%	39,66%
Vrouwen	41,16%	44,64%	31,99%	39,82%	37,45%	39,86%	40,08%

5.2.1.3 Conclusie :

48,35% (44,88% in 2018; 44,47% in 2017) van de ziekte-dagen per provincie in de leeftijdsgroep 56-65 j en 40,00% (37,90% in 2018; 38,05% in 2017) in de leeftijdsgroep 46-55 j is te wijten aan een psychosociale aandoening.

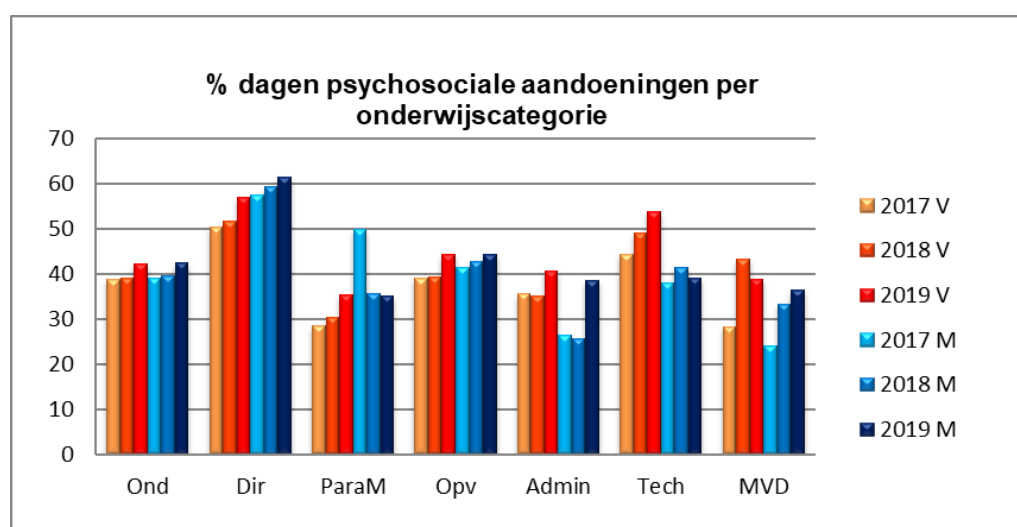
5.2.2. Percentage dagen psychosociale aandoening per onderwijscategorie

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	39,11%	57,63%	50,09%	41,67%	26,68%	38,11%	24,29%	40,28%
Vrouwen	38,82%	50,56%	28,67%	39,18%	35,81%	44,57%	28,37%	38,67%

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	39,73%	59,42%	35,80%	42,95%	25,63%	41,54%	33,43%	40,84%
Vrouwen	39,27%	51,78%	30,63%	39,57%	35,17%	49,29%	43,44%	39,30%

2019	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	42,51%	61,48%	35,17%	44,51%	38,71%	39,08%	36,48%	43,61%
Vrouwen	42,31%	57,19%	35,41%	44,36%	40,84%	53,96%	38,92%	42,70%

Als we de onderwijscategorieën vergelijken, blijkt dat het directiepersoneel duidelijk het hoogste percentage ziekte-dagen heeft als gevolg van een psychosociale aandoening. Er is in die groep een stijging in vergelijking met 2018. Ook bij de vrouwen van het technisch personeel is er een gevoelige stijging.

5.2.2.1. Vergelijking : directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per leeftijdsgroep

Percentage van de ziekte-dagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening voor directies per leeftijdscategorie t.o.v. van alle onderwijscategorieën:

2017 psychosociaal	36-45j	46-55j	56-65j
Alle categorieën	39,85%	38,05%	44,49%
Directiepersoneel	50,28%	47,36%	58,68%

2018 psychosociaal	36-45j	46-55j	56-65j
Alle categorieën	40,41%	37,90%	44,88%
Directiepersoneel	49,03%	48,42%	59,51%

2019 psychosociaal	36-45j	46-55j	56-65j
Alle categorieën	44,70%	40,01%	48,35%
Directiepersoneel	56,76%	53,68%	62,03%

Bij het directiepersoneel is vanaf de leeftijdscategorie van 36-45 j het ziekteverzuim van psychosociale aard veel hoger dan het gemiddelde van alle categorieën.

5.2.2.2. Vergelijking directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per onderwijsniveau

Percentage van de ziekte-dagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening voor directies per onderwijsniveau

2017 psychosociaal	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Alle categorieën	39,42%	38,53%	32,98%	40,69%	41,68%
Directiepersoneel	53,47%	53,80%	54,20%	53,38%	28,96%

2018 psychosociaal	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Alle categorieën	39,39%	39,52%	38,04%	40,40%	45,28%
Directiepersoneel	53,78%	57,57%	61,12%	62,58%	25,84%

2019 psychosociaal	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Alle categorieën	42,05%	42,30%	37,83%	43,41%	51,13%
Directiepersoneel	59,49%	59,37%	37,98%	57,10%	67,76%

Het directiepersoneel van het CLB heeft in 2019 het hoogste percentage ziekte-dagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening. Ook bij het directiepersoneel van het basisonderwijs is er een gevoelige stijging.

6. Deeltijds werken wegens ziekte

6.1. Verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte

Verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (VVP-ziekte) heeft als doel een arbeidsongeschikt personeelslid de kans te bieden om het werk gedeeltelijk te hervatten.

Het personeelslid neemt – in overleg met zijn behandelende arts - zelf het initiatief om een aanvraag voor VVP-ziekte in te dienen bij het controleorgaan. De controlearts oordeelt of de gezondheidstoestand van het personeelslid het toelaat om het werk gedeeltelijk te hervatten.

Tot eind augustus 2011 konden per aanvraag aan het controleorgaan maximaal 30 dagen VVP-ziekte worden toegestaan. Dat aantal kon eventueel worden verlengd. Per periode van 10 jaar kon een personeelslid maximaal 90 dagen VVP-ziekte opnemen.

Vanaf september 2011 werd er een aangepast systeem ingevoerd. De onderwijspersoneelsleden hebben vanaf dan de mogelijkheid om, onmiddellijk aansluitend op hun afwezigheid wegens ziekte omwille van een ernstige of langdurige ziekte, een verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte aan te vragen met het oog op het volledig hernemen van de opdracht die zij uitoefenden aan de vooravond van hun ziekteverlof.

Die aanvraag moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- de behandelende arts moet het verlof voorschrijven
- het verlof moet onmiddellijk aansluiten op een ziekteverlof, een periode van halftijdse prestaties wegens arbeidsongeval of een beroepsziekte of een periode van wederaanpassing halve dagtaak MEDEX
- de behandelende arts moet de noodzaak tot verminderde prestaties motiveren en bij de start de vooropgestelde datum van volledige werkhervatting vermelden.

Het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte wordt toegestaan voor een periode van maximaal 2 maanden. Als de behandelende arts bij de start voorziet dat het aangewezen is dat het personeelslid gedurende een langere periode slechts met verminderde prestaties kan werken, gaat het controleorgaan op het einde van iedere periode van 2 maanden na of de gezondheidstoestand van het personeelslid de voortzetting van het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte nog wettigt.

Bij de gegevens van het ziekerapport werden de dagen van de perioden verlof met verminderde prestaties wegens ziekte geteld als een volledige periode van afwezigheid wegens ziekte, terwijl de personeelsleden deeltijds aan het werk zijn.

Volgens de regelgeving is het echter zo dat in het vernieuwde systeem van verminderde prestaties wegens ziekte, voor personeelsleden die nog prestaties leveren tussen 50 en 75% per dag slechts een halve dag ziekteverlof aangerekend wordt. Bij personeelsleden die nog prestaties boven 75% leveren, wordt slechts een vierde van een ziektedag aangerekend.

Het opnemen van VVP-ziekte is maar mogelijk, zolang personeelsleden nog een ziektekrediet hebben. De opname heeft geen impact op hun salaris; dat wordt doorbetaald overeenkomstig hun oorspronkelijke onderwijsopdracht.

6.1.1. Algemene gegevens i.v.m. VVP-ziekte

Aanvragen voor VVP-ziekte

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2017	762	3.725	4.487
2018	816	3.969	4.785
2019	1.010	4.817	5.827

In 2019 zien we opnieuw een stijging van het aantal aanvragen VVP-ziekte. Na controle werden er 1.429 attesten afgekeurd. Er waren 66 gevallen waar een LVVPmed-aanvraag afgekeurd werd, waarop later een VVP-ziekteattest volgde.

Aantal dagen werkelijk genoten VVP-ziekte in absolute cijfers

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2017	43.792	195.286	239.078
2018	54.849	236.714	291.563
2019	70.201	263.953	334.154

Wij houden enkel rekening met de werkelijk genoten dagen VVP-ziekte vanaf de datum van goedkeuring.

In 2019 werden 95.059 dagen afgekeurd omwille van verkeerd ingevulde aanvraagformulieren. In 2018 ging het over 66.368 dagen en in 2017 over 60.502 dagen. Het is mogelijk dat er later opnieuw een attest werd ingediend dat wel goedgekeurd werd.

Aantal dagen VVP-ziekte in relatieve cijfers

Relatieve gegevens zijn de VVP-ziekte-dagen gedeeld door het aantal personeelsleden

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2017	0,91	1,36	1,25
2018	1,14	1,63	1,51
2019	1,45	1,78	1,70

Aantal personen die VVP-ziekte genoten hebben

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2017	360	1.823	2.183
2018	457	2.121	2.578
2019	516	2.465	2.981

Gemiddeld aantal dagen VVP-ziekte per persoon die VVP-ziekte genoot

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2017	121,64	107,12	109,52
2018	120,02	111,60	113,10
2019	136,05	107,08	112,09

We stellen vast dat in 2019 het aantal attesten, het aantal dagen VVP-ziekte en het aantal personen die dat verlof genomen hebben, gevoelig gestegen zijn.

Er zijn 42.591 dagen VVP-ziekte meer dan in 2018, wat overeenkomt met een stijging met 14,61%. Er hebben ook meer personen VVP-ziekte genomen, namelijk 403 extra personeelsleden. Qua aantal personen komt dat overeen met een stijging met 15,63%. Het gemiddeld aantal dagen dat personeelsleden VVP-ziekte opnemen is t.a.v. 2018 licht gedaald, een verschil van 1,01 dagen.

6.1.2. Uitdieping gegevens VVP-ziekte**6.1.2.1. Aantal dagen VVP-ziekte per leeftijdsgroep****Absolute gegevens**

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	1.049	7.026	13.164	22.553
Vrouwen	93	21.312	56.800	76.990	40.091

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	39	2.192	6.682	16.288	29.648
Vrouwen	194	22.991	65.173	89.558	58.703

2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	2.069	9.562	17.808	40.762
Vrouwen	679	26.633	65.974	98.835	71.666

Bij de mannen ligt het grootste aantal dagen VVP-ziekte in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j. Daarnaast zijn er voor vrouwen aanzienlijke stijgingen in de leeftijdsgroepen 26-35j, 46-55j en 56-65j. Ook opvallend is de stijging in de groep -26 jaar.

Relatieve gegevens

Relatieve gegevens zijn de dagen VVP-ziekte gerelateerd aan het aantal personeelsleden per categorie, in dit geval de leeftijdsgroep.

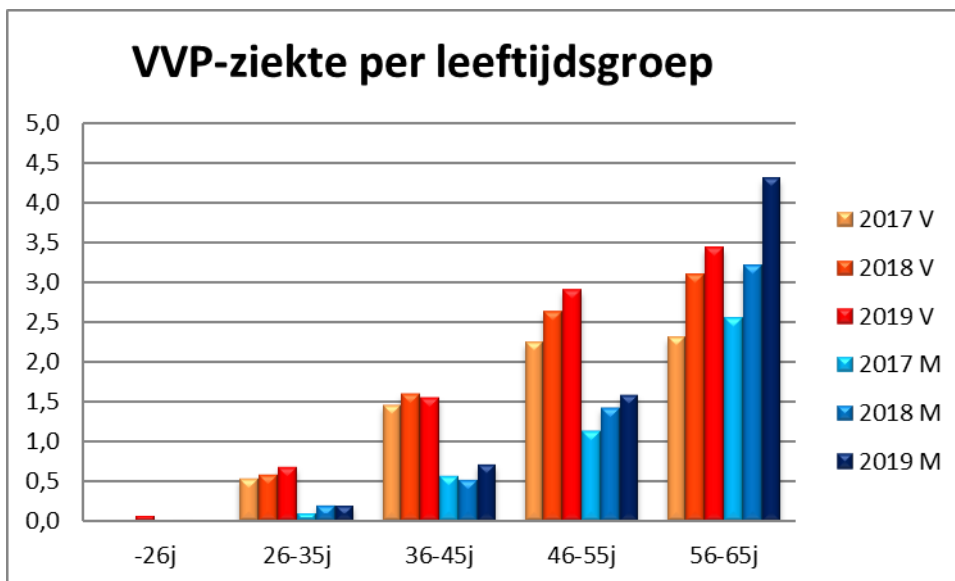
2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,09	0,56	1,12	2,54
Vrouwen	0,01	0,53	1,44	2,24	2,30

2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,01	0,19	0,51	1,42	3,20
Vrouwen	0,02	0,58	1,59	2,62	3,09

2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,19	0,71	1,58	4,30
Vrouwen	0,06	0,67	1,55	2,90	3,43

In alle leeftijdsgroepen komt VVP-ziekte meer voor bij de vrouwelijke personeelsleden, behalve in de oudste groep.

We zien een stijging t.a.v. 2018. Deze stijging is het meest opvallend bij mannen in de leeftijdsgroep 56-65j.

6.1.2.2. Aantal dagen VVP-ziekte per provincie

Absolute gegevens

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	13.906	6.027	1.343	10.173	6.580	5.763
Vrouwen	46.423	32.444	6.382	34.967	42.420	32.450

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	14.660	7.083	2.457	12.436	10.518	7.695
Vrouwen	58.751	38.149	9.911	42.247	46.119	41.537

2019	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	17.486	10.390	1.542	12.420	14.685	13.678
Vrouwen	67.299	45.113	9.651	40.938	58.185	42.767

Antwerpen is de provincie met de meeste dagen VVP-ziekte voor mannen en vrouwen in absolute cijfers.

Relatieve gegevens

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	1,07	0,97	0,51	1,52	0,63	0,65
Vrouwen	1,13	1,60	0,85	1,83	1,34	1,36

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	1,12	1,15	0,89	1,88	1,00	0,87
Vrouwen	1,41	1,87	1,27	2,20	1,44	1,73

2019	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	1,32	1,66	0,55	1,87	1,38	1,53
Vrouwen	1,58	2,17	1,21	2,10	1,77	1,74

Relatief gezien zijn bij de mannen Limburg en bij de vrouwen Vlaams-Brabant de grootste gebruikers van dagen VVP-ziekte.

6.1.2.3. Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijsniveau

Absolute gegevens

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	10.494	29.257	1.706	2.143	192
Vrouwen	106.456	70.915	4.678	8.471	4.766

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	13.833	33.620	2.663	3.553	782
Vrouwen	118.177	93.257	4.388	15.285	5.342

2019	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	18.583	44.854	2.492	2.783	1.168
Vrouwen	137.056	102.782	5.397	11.091	6.487

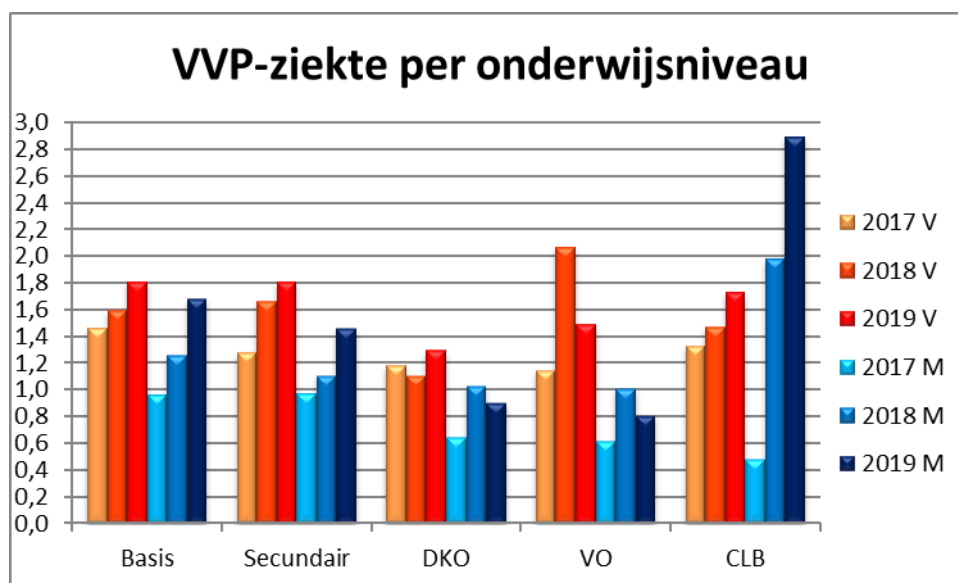
Relatieve gegevens

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	0,96	0,97	0,65	0,62	0,49
Vrouwen	1,46	1,28	1,19	1,15	1,33

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	1,27	1,11	1,04	1,01	1,98
Vrouwen	1,60	1,67	1,11	2,07	1,48

2019	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	1,68	1,47	0,91	0,82	2,90
Vrouwen	1,81	1,81	1,30	1,49	1,73

Relatief gezien maken mannen in het CLB het meest gebruik van de VVP-ziekte in 2019, maar hier gaat het om een kleine groep waardoor de resultaten per jaar erg kunnen schommelen. Daarna volgen de vrouwen in het basis- en secundair onderwijs.

6.1.2.4. Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijscategorie

Absolute gegevens

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	35.322	4.003	54	3.922	313	178	0
Vrouwen	157.519	10.042	4.278	11.947	7.957	3.537	6

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	44.491	4.823	268	3.869	816	472	0
Vrouwen	189.652	10.970	6.355	15.313	9.684	4.475	0

2019	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	58.561	5.571	231	3.492	1.285	709	31
Vrouwen	212.305	9.701	7.546	17.283	11.473	4.776	59

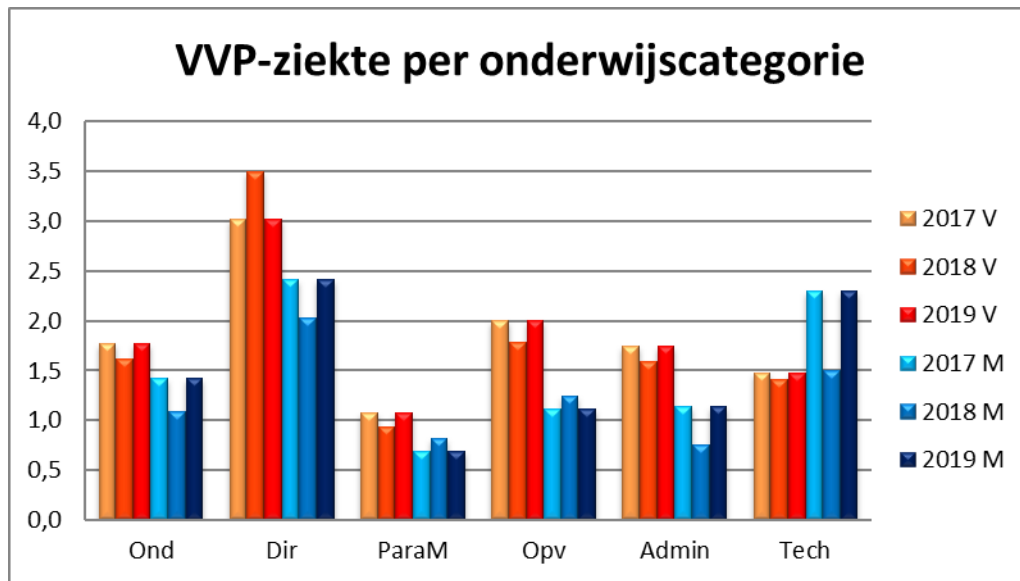
Relatieve gegevens

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	0,86	1,66	0,16	1,25	0,28	0,56	0,00
Vrouwen	1,36	3,31	0,65	1,40	1,32	1,14	0,04

2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	1,09	2,03	0,82	1,25	0,75	1,50	0,00
Vrouwen	1,62	3,50	0,94	1,78	1,60	1,42	0,00

2019	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	1,42	2,42	0,69	1,12	1,15	2,30	1,00
Vrouwen	1,78	3,03	1,08	2,01	1,75	1,48	0,84

Bij de vrouwen maakt het directiepersoneel het meest gebruik van dagen VVP-ziekte en dat geldt ook voor de mannen. Zowel voor directiepersoneel als voor het technisch personeel geldt de bemerking dat door de beperkte personeelsaantallen bij de mannen de cijfers gevoelig kunnen schommelen van jaar tot jaar.

6.1.2.5. Aantal dagen VVP-ziekte epidemiologisch

Top 5 VVP-ziekte per aandoening (2017)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	15.599	Psychosociaal	77.011
Cardio	2.483	Rug	12.367
Gewrichten	2.431	Gynaecologisch	12.107
Zenuwstelsel	2.304	Zenuwstelsel	10.314
Rug	2.250	Gewrichten	10.073
Totaal	25.067	Totaal	121.872

57,24%

62,14%

Het vermelde percentage van het totaal van de top 5 is het percentage dagen VVP-ziekte t.o.v. het totaal aantal dagen VVP-ziekte van enerzijds de mannen en anderzijds de vrouwen.

Top 5 VVP-ziekte per aandoening (2018)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	22.278	Psychosociaal	101.469
Zenuwstelsel	3.462	Rug	12.394
Rug	3.280	Gynaecologisch	12.102
Cardio	2.738	Gewrichten	11.046
Gewrichten	2.730	Allerhande	10.395
Totaal	34.488	Totaal	147.406

62,88%

62,27%

Top 5 VVP-ziekte per aandoening (2019)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	27.375	Psychosociaal	120.819
Zenuwstelsel	4.408	Ledematen	15.327
Cardio	4.322	Zenuwstelsel	11.167
Ledematen	4.226	Gynaecologisch	9.830
Rug	2.123	Rug	8.262
Totaal	42.454	Totaal	165.405

60,47% 62,66%

Psychosociale aandoeningen zijn bij de dagen VVP-ziekte de belangrijkste oorzaak.

Voor mannen heeft 39% van de dagen VVP-ziekte een psychosociale oorsprong, voor vrouwen is het 45,77%, samen 44,35%. Het totaal percentage ligt hoger dan het percentage ziektedagen wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 42,84%.

Opgesplitst per leeftijdscategorie:

2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00%	61,19%	55,90%	39,93%	33,50%
Vrouwen	43,74%	58,65%	50,71%	43,06%	40,31%

Percentagegewijs ligt het hoogste aantal in de leeftijdscategorie 26-35j.

6.1.2.6. VVP-ziekte: tewerkstellingspercentage

Sinds 1 september 2011 is er een verschil bij de aanrekening van de ziektedagen afhankelijk van het tewerkstellingspercentage.

2017	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	2.037	211.738	88,56%	2.930
>=75%	216	27.340	11,44%	304

2018	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	2.380	251.781	86,36%	3.546
>=75%	314	39.781	13,64%	445

2019	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	2.727	285.642	85,48%	4.039
>=75%	388	48.512	14,52%	552

De overgrote meerderheid, 85,48% van de personeelsleden met VVP-ziekte, opteert voor een tewerkstellingspercentage van 50 tot 74%, wat leidt tot een aanrekening voor de helft van de ziektedagen.

6.1.3. Conclusie

Van de mogelijkheid om deeltijds het werk te hervatten na een periode van ernstige en langdurige ziekte werd in 2019 meer gebruik gemaakt dan in 2018. In totaal gaat het om 334.154 dagen. Er zijn 42.591 dagen VVP-ziekte meer dan in 2018, dat is een stijging met 14,61%.

Onderstaande tabel bevat de evolutie van VVP-ziekte tijdens de laatste vijf kalenderjaren.

Bij de mannen ligt het grootste aantal dagen VVP-ziekte in 2019 in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j. De meerderheid van de aanvragers zijn personeelsleden die afwezig zijn wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 44,35%. Dat is hoger dan het percentage gewone ziektedagen wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 42,84%.

We stellen vast dat bij het verlof wegens verminderde prestaties wegens ziekte het gemiddelde aantal opgenomen dagen in 2019 licht daalt van 113,10 dagen naar 112,09 dagen.

74,41% van de personeelsleden opteert voor VVP-ziekte voor een beperkte periode (tot 6 maanden). Maar er zijn ook 688 personeelsleden die langer dan een jaar deze dienstonderbreking nemen, 139 personeelsleden maken langer dan 2 jaar gebruik van VVP-ziekte.

Voor deze laatste groepen is de doelstelling van VVP-ziekte, namelijk na een beperkte periode van deeltijds werken het werk hervatten met het oorspronkelijk volume, duidelijk niet haalbaar.

De overgrote meerderheid, 85% van de personeelsleden met VVP-ziekte, opteert voor een tewerkstellingspercentage tussen 50 tot 74%.

6.2. Langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen

Als een personeelslid wegens langdurige medische ongeschiktheid de totale opdracht van zijn aanstelling en/of vaste benoeming niet meer kan uitoefenen en de geneesheer-specialist geen volledige hervatting van zijn oorspronkelijke opdracht in het vooruitzicht kan stellen, heeft het personeelslid de mogelijkheid om met verminderde prestaties te werken via een langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen, hierna afgekort LVVPmed. Omdat het gaat om een dienstonderbreking die repercussies heeft voor de verdere onderwijsloopbaan van het personeelslid, wordt expliciet voorzien dat een geneesheer-specialist zich uitspreekt over de medische ongeschiktheid en de maximumprestaties die nog mogelijk zijn voor het personeelslid.

Eigenlijk bestaat de doelgroep uit personeelsleden die binnen de huidige stand van de medische wetenschap hun totale opdracht nooit meer volledig kunnen opnemen. Daarom wordt deze dienstonderbreking ook onmiddellijk toegekend voor een lange periode.

Als het personeelslid van het controleorgaan de goedkeuring krijgt om zijn ambt met verminderde prestaties uit te oefenen, dan heeft dat personeelslid het recht om één of meer ambten uit te oefenen die samen exact een percentage van het aantal prestatie-eenheden omvatten die vereist zijn voor een ambt met volledige prestaties. De nog uit te oefenen prestaties moeten altijd ten minste 50% en maximaal 75% van een fulltime opdracht bedragen.

Het LVVPmed kan op om het even welk moment van het schooljaar ingaan. Het verlof is ingevoerd vanaf 1 januari 2015.

Omwille van de ernst van de langdurige medische aandoening kan het verlof pas starten na een periode van ten minste dertig dagen ononderbroken afwezigheid wegens

- ziekteverlof;
- terbeschikkingstelling wegens ziekte;
- verlof voor verminderde prestaties na een arbeidsongeval;
- wederaanpassing met een halve dagtaak.

Daarnaast kan het LVVPmed ook beginnen aansluitend op een periode waarin een personeelslid minstens halftijds heeft gewerkt en daarnaast een dienstonderbreking heeft opgenomen. Als het personeelslid de goedkeuring ontvangt voor een LVVPmed, eindigt in dat geval de dienstonderbreking vanaf de aanvang van het LVVPmed.

Bij een aanvraag worden de administratieve voorwaarden nagegaan door de onderwijsadministratie vooraleer het medisch onderzoek van de controledokter kan doorgaan.

Het LVVPmed wordt in principe aangevraagd voor een volledig schooljaar. Enkel de eerste aanvraag vormt hierop een uitzondering en loopt tot het einde van het schooljaar dat volgt op het schooljaar waarin het LVVPmed is gestart. Voor elke volgende verlenging is een aanvraag voor een periode van twaalf maanden nodig. Het LVVPmed kan meermaals worden verlengd, telkens voor een periode van twaalf maanden. Voor elke verlenging moet telkens een nieuwe aanvraag worden ingediend bij het controleorgaan.

Tijdens dit verlof heeft het personeelslid recht op het salaris voor de uitgeoefende prestaties. Voor de niet-verrichte prestaties waarvoor het personeelslid LVVPmed opneemt, ontvangt het 60% van zijn salaris. Dit verlof heeft geen repercussie op het ziektekrediet van een personeelslid.

Bij de gegevens van het ziekerapport werden de dagen van de perioden LVVPmed prestaties wegens ziekte geteld als volledige perioden van afwezigheid wegens ziekte, terwijl de personeelsleden deeltijds aan het werk zijn.

6.2.1. Algemene gegevens over LVVPmed

Aantal aanvragen voor LVVPmed (verlengingen inbegrepen)

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2017	374	2.709	3.083
2018	235	1.644	1.879
2019	307	2.108	2.415

Aantal personen die effectief LVVPmed genoten hebben

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2017	187	1.313	1.500
2018	219	1.595	1.814
2019	273	1.921	2.194

Het verschil is enerzijds te verklaren doordat er een aantal personen meermaals een aanvraag moesten doen omdat aan bepaalde voorwaarden niet was voldaan. Voor die personeelsleden werd er daarna vaak een tweede aanvraag gedaan. In een aantal gevallen is de LVVPmed geweigerd, omdat het personeelslid uiteindelijk niet voldeed aan de administratieve of medische voorwaarden. Ook personeelsleden die een verlenging vragen maken deel uit van de eerste tabel.

Werkelijk genoten dagen LVVPmed in absolute cijfers

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2017	55.062	386.952	442.014
2018	64.635	488.153	552.788
2019	79.831	590.281	670.112

Wij houden enkel rekening met het werkelijk aantal dagen LVVPmed dat de personeelsleden opgenomen hebben vanaf de datum van goedkeuring. Het gaat om een stijging met 117.324 dagen of 21,22% t.o.v. 2018. Deze stijging is verklaarbaar: personeelsleden nemen LVVPmed voor meerdere jaren, normaal tot aan de vooravond van het pensioen. Vermits er ook elk jaar personeelsleden instappen, zijn er elk jaar meer personeelsleden die gebruik maken van LVVPmed.

LVVPmed in relatieve cijfers

Relatieve gegevens zijn de dagen LVVPmed-ziekte gedeeld door het aantal personeelsleden

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2017	1,15	2,69	2,31
2018	1,34	3,36	2,86
2019	1,64	3,98	3,40

De stijgende tendens blijft zich voortzetten.

6.2.2. Uitdieping gegevens LVVPmed

Bij de uitdieping hebben we het over het aantal personen per categorie en niet over het aantal dagen per categorie. LVVP-med is per definitie een langdurig verlof (voor de verdere loopbaan) waardoor het aantal dagen per personeelslid minder relevant is dan het aantal personen.

6.2.2.1 Personeelsleden met LVVPmed per leeftijdsgroep

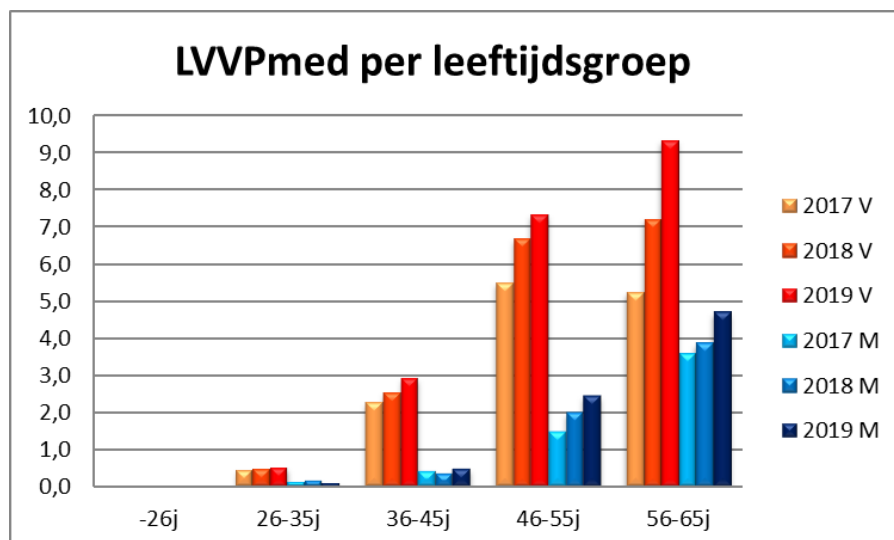
Absolute gegevens

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	4	17	60	106
Vrouwen	0	57	303	648	305
2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	5	19	78	117
Vrouwen	0	65	335	750	445
2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	3	21	93	156
Vrouwen	0	70	404	802	645

Relatieve gegevens

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,10	0,39	1,48	3,57
Vrouwen	0,00	0,43	2,26	5,50	5,24
2018	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,14	0,34	1,99	3,86
Vrouwen	0,00	0,47	2,52	6,71	7,22
2019	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,10	0,48	2,45	4,70
Vrouwen	0,00	0,52	2,93	7,33	9,35

Bij de mannen ligt het grootste aantal personeelsleden met LVVPmed in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j in absolute gegevens. Wanneer we kijken naar de relatieve gegevens, is het hoogste percentage voor mannen en vrouwen bij de leeftijdsgroep 56-65 jaar.

6.2.2.2 Personeelsleden met LVVPmed per provincie

Absolute gegevens

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	42	20	7	29	54	35
Vrouwen	375	189	29	198	283	239

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	47	22	9	36	64	41
Vrouwen	466	242	43	206	357	281

2019	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	58	30	12	46	82	44
Vrouwen	554	284	57	239	447	340

Antwerpen is de provincie met de meeste personeelsleden met LVVPmed voor vrouwen in absolute cijfers, voor mannen is het Oost-Vlaanderen.

Relatieve gegevens

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	0,94	0,84	0,85	1,29	1,48	1,25
Vrouwen	2,69	2,72	1,13	3,10	2,60	2,96

2018	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	1,01	1,12	0,95	1,58	1,81	1,39
Vrouwen	3,39	3,71	1,61	3,31	3,36	3,60

2019	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	1,24	1,40	1,30	2,00	2,28	1,48
Vrouwen	4,05	4,25	2,02	3,72	4,15	4,24

Relatief gezien zijn er het meest personeelsleden met LVVPmed bij mannen in Oost-Vlaanderen en vrouwen in Vlaams-Brabant.

6.2.2.3 Personeelsleden met LVVPmed per onderwijsniveau

Absolute gegevens

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	47	127	4	8	1
Vrouwen	727	503	13	40	30

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	59	147	5	7	1
Vrouwen	868	622	18	55	32

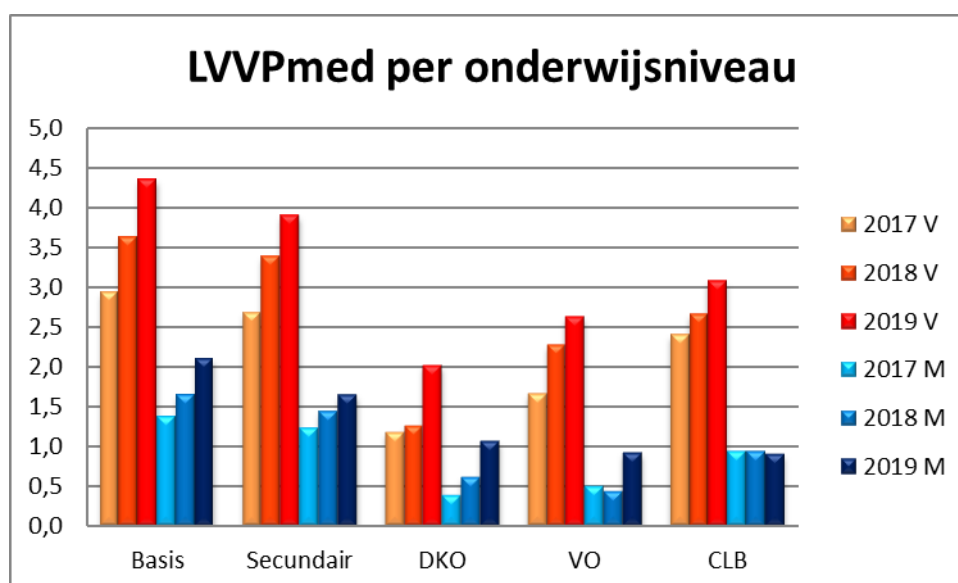
2019	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	79	173	9	10	1
Vrouwen	1.070	714	29	71	37

Relatieve gegevens

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	1,37	1,23	0,39	0,49	0,93
Vrouwen	2,93	2,68	1,17	1,66	2,40

2018	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	1,64	1,43	0,62	0,43	0,93
Vrouwen	3,62	3,38	1,25	2,28	2,67

2019	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	2,09	1,64	1,06	0,92	0,91
Vrouwen	4,35	3,90	2,02	2,63	3,08

Relatief gezien maken vrouwen in het basisonderwijs het meest gebruik van de LVVPmed.

6.2.2.4 Personeelsleden met LVVPmed per onderwijscategorie

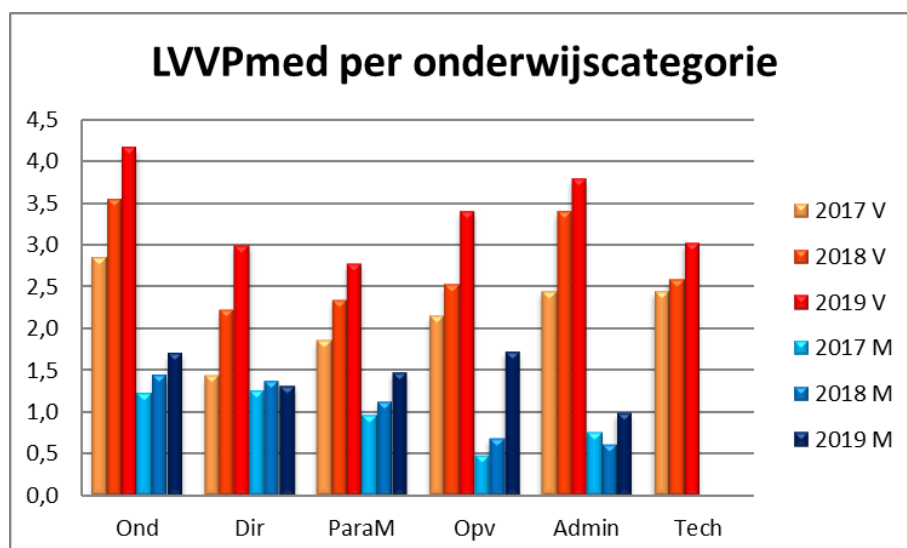
Absolute gegevens

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	169	9	1	5	3	0	0
Vrouwen	1.111	18	47	62	49	26	0
2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	195	10	1	11	2	0	0
Vrouwen	1.351	24	49	78	67	26	0
2019	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	238	10	2	20	3	0	0
Vrouwen	1618	32	65	95	79	32	0

Relatieve gegevens

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	1,22	1,24	0,95	0,48	0,75	0,00	0,00
Vrouwen	2,84	1,44	1,86	2,14	2,43	2,44	0,00
2018	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	1,43	1,36	1,12	0,68	0,61	0,00	0,00
Vrouwen	3,54	2,21	2,34	2,53	3,39	2,58	0,00
2019	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	1,70	1,30	1,46	1,71	0,98	0,00	0,00
Vrouwen	4,16	2,99	2,76	3,39	3,78	3,01	0,00

Bij de vrouwen maakt het onderwijzend personeel het meest gebruik van LVVPmed, gevolgd door het administratief personeel. Bij de mannen geldt dat voor het opvoedend personeel.

6.2.2.5 LVVPmed epidemiologisch

Top 5 van LVVPmed per aandoening (2017)

Mannen	Dagen	Personen	Vrouwen	Dagen	Personen
Psychosociaal	13.636	50	Psychosociaal	57.622	224
Rug	6.854	23	Zenuwstelsel	50.625	185
Zenuwstelsel	6.585	24	Rug	45.427	178
Cardio	4.849	19	Ledematen	41.383	172
Gewrichten	4.102	16	Allerhande	38.007	157
Totaal	36.026	132	Totaal	233.064	916
	65,43%	70,59%		60,23%	69,76%

Het vermelde percentage is het percentage LVVPmed-dagen/personen t.o.v. het totaal aantal LVVPmed-dagen/personen van enerzijds de mannen en anderzijds de vrouwen.

Top 5 van LVVPmed per aandoening (2018)

Mannen	Dagen	Personen	Vrouwen	Dagen	Personen
Psychosociaal	17.205	61	Psychosociaal	75.173	296
Rug	8.117	31	Zenuwstelsel	60.844	222
Zenuwstelsel	6.784	26	Ledematen	59.250	252
Cardio	6.253	21	Rug	54.694	210
Gewrichten	5.502	20	Gynaecologisch	49.881	181
Totaal	43.861	159	Totaal	299.842	1.161
	67,86%	72,60%		61,42%	72,79%

Top 5 van LVVPmed per aandoening (2019)

Mannen	Dagen	Personen	Vrouwen	Dagen	Personen
Psychosociaal	19.883	73	Psychosociaal	99.889	408
Rug	8.574	36	Ledematen	83.379	373
Zenuwstelsel	8.508	35	Zenuwstelsel	68.015	283
Gewrichten	6.149	24	Rug	55.639	219
Cardio	5.654	23	Gynaecologisch	55.046	205
Totaal	48.768	191	Totaal	361.968	1.488
	61,09%	69,96%		61,32%	77,46%

In absolute cijfers zijn psychosociale aandoeningen bij LVVPmed de belangrijkste oorzaak bij mannen en vrouwen in 2019.

Voor mannen heeft 24,91% van de LVVPmed-dagen een psychosociale oorsprong, voor vrouwen is het 16,92%, samen 17,87%. Het totaal percentage ligt een stuk lager dan het percentage ziektedagen wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 42,84%.

6.2.2.6 LVVPmed: tewerkstellingspercentage

2017	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	1.344	392.850	88,88%	1.872
75%	177	49.164	11,12%	234

2018	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	1.622	491.534	88,92%	2.457
75%	216	61.254	11,08%	305

2019	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	1.983	597.882	89,22%	3.066
75%	249	72.230	10,78%	350

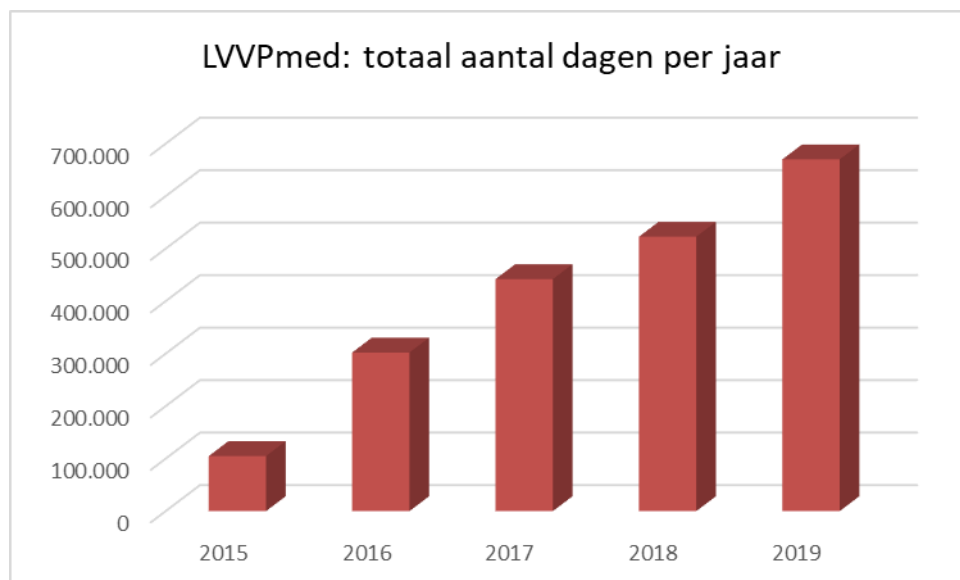
De overgrote meerderheid van de personeelsleden met LVVPmed opteert voor een tewerkstellingspercentage van 50 tot 74%.

6.3. Conclusie

2019 was het vijfde jaar dat LVVPmed kon genomen worden in het Vlaams onderwijs.

Vermits het gaat om een verlof dat normalerwijze geldt voor de rest van de carrière, is het normaal dat het aantal ziekte-dagen als gevolg van LVVPmed jaarlijks zal stijgen. In totaal waren er in 2019 meer dan 670.000 dagen als gevolg van LVVPmed, een stijging met 21,22% ten opzichte van 2018.

Onderstaande tabel bevat het overzicht van de evolutie van LVVPmed sinds de start op 1 januari 2015.

Qua leeftijd is in 2019 de grootste groep die de mannen de leeftijdsgroep 56-65 jaar. Bij de vrouwen is dat de leeftijdsgroep van 46-55 jaar. Opvallend is toch ook dat 498 personeelsleden jonger zijn dan 46 jaar, 73 zelfs jonger dan 36 jaar. Wellicht zal een grote groep van deze personeelsleden een heel lange periode met verminderde prestaties werken, namelijk tot aan de vooravond van het pensioen en 60% loon ontvangen voor de niet meer gepresteerde uren.

De belangrijkste oorzaak van de afwezigheden LVVPmed heeft een psychosociale reden. Het gaat over 17,87% van de gevallen.

7. Controles op afwezigheid wegens ziekte

7.1 Aantal uitgevoerde controles – opgeleverde resultaat

	Controles	gewonnen dagen
2017	19.911	10.656
2018	19.117	11.756
2019	19.234	10.538

Met 'controle' bedoelen we een controle door de controlefirma naar aanleiding van een ziektegeval. Normaal vindt een controle plaats bij de persoon thuis, maar wanneer die afwezig is, wordt hij/zij uitgenodigd op een tweede controlemoment in een centrum van de controlefirma of bij de controlearts thuis. Dat noemen we dan een 'tweede controle'.

We zien in 2019 een lichte stijging van het aantal controles.

De 'gewonnen dagen' zijn de dagen die na controle niet beschouwd worden als ziektedagen. Hierbij zijn ook de afgewezen VVP-dagen en LVVPmed-dagen inbegrepen.

	gewonnen dagen	ziekte	VVP	LVVPmed
2017	10.656	7.857	2.371	428
2018	11.757	6.922	4.365	469
2019	10.538	6.692	2.902	944

7.2 Aantal uitgevoerde controles uitgesplitst naar de aanvrager van de controle

Controles	2017	%	2018	%	2019	%
Initiatief Certimed	8.388	42,13%	6.020	31,49%	6.737	35,03%
Initiatief werkgever	4.433	22,26%	4.312	22,56%	3.999	20,79%
Initiatief ministerie	146	0,73%	92	0,48%	137	0,71%
Initiatief personeelslid	6.944	34,88%	8.693	45,47%	8.361	43,47%
Totaal	19.911	100,00%	19.117	100,00%	19.234	100,00%

35,03% van de controles wordt uitgevoerd op initiatief van Certimed, de controlefirma die is aangesteld door het ministerie voor het uitvoeren van de controles. Binnen de stuurgroep ziektecontrole wordt periodiek overleg gepleegd over het beleid qua ziektecontrole en de accenten die gelegd worden.

Het aantal controles op initiatief van de werkgever is in 2019 gedaald. Vergeleken met 2018 werden er 313 controles (7,26%) minder aangevraagd. De administratie dringt erop aan dat schoolbesturen hieromtrent een degelijk en transparant beleid zouden voeren, zodat personeelsleden weten wanneer zij controle kunnen verwachten en dat nodeloze controles zoveel als mogelijk zouden vermeden worden.

De administratie van het ministerie kan ook controles aanvragen. Dat gebeurt uiterst zelden, voornamelijk wanneer er op basis van binnenkomende informatie of vragen een vermoeden van misbruik is.

'Initiatief personeelslid' gaat om de aanvraag die van het onderwijspersoneel zelf uitgaat voor het toestaan van de verloven voor verminderde prestaties. Daarnaast gaat het om aanvragen voor een controle alvorens op reis naar het buitenland te vertrekken. We zien in 2019 een daling van het aantal controles op initiatief van het personeelslid.

7.2.1. Uitsplitsing van de controles op initiatief van het personeelslid

Controles	VVP	Reis buitenland
2017	6.842	102
2018	8.543	150
2019	8.216	145

Controles VVP zijn de controles op initiatief van het personeelslid voor verlof voor verminderde prestaties bij ziekte, bij LVVPmed en voor reizen naar het buitenland.

7.2.2. Controles m.b.t. verlenging van VVP-ziekte en LVVPmed

Verlenging	VVP	LVVPmed
2017	2.219	895
2018	2.645	1.269
2019	2.907	1.258

Bij de controles zijn er altijd twee fases: een administratieve en een medische goedkeuring. Het is bijgevolg mogelijk dat in geval van onvolledige dossiers er meerdere controles nodig zijn voor één aanvraag tot verlenging.

Er waren in totaal 2.249 administratieve controles bij verlenging, 1907 VVP-ziekte en 342 LVVPmed.

De mogelijkheid van administratieve controle is voorzien sinds de start van het nieuwste contract met de controlefirma op 1 januari 2019. Doel is de procedure van verlenging te vereenvoudigen in die gevallen waar een verlenging heel duidelijk is op basis van het ingediende dossier of de aard van de aandoening. In die gevallen hoeft er geen fysieke controle meer te gebeuren bij verlenging.

7.3 Arbitrageonderzoeken

Arbitrages	gewonnen	%	verloren	%	totaal
2017	41	71,93%	16	28,07%	57
2018	22	64,71%	12	35,29%	34
2019	41	73,21%	15	26,79%	56

Er is ten opzichte van 2018 een stijging van het aantal arbitrageonderzoeken en eveneens een stijging van het aantal dat gewonnen werd door Certimed.

7.4 Aantal tweede controles

Van de 19.911 georganiseerde controles in 2019 waren er 7.049 controles (36,65% van het totale aantal controles), waarbij het personeelslid niet thuis was en waarvoor er later een tweede controle plaatsvond in een centrum van de controlefirma.

	2017	%	2018	%	2019	%
Tweede controle	4.727	23,74	4.642	24,28	7.0499	36,65

We stellen vast dat het percentage tweede controles fors gestegen is en veel hoger ligt dan 21%, het gemiddelde percentage bij de andere werkgevers aangesloten bij de controlefirma.

2019	2e controle	controles	%
Initiatief Certimed	1.958	6.737	29,06%
Initiatief ministerie	36	137	26,28%
Initiatief personeelslid	4.641	8.361	55,51%
Initiatief werkgever	414	3.999	10,35%
Totaal	7.049	19.234	36,65%

Het percentage tweede controles die moeten gebeuren bij controles op initiatief van het personeelslid, namelijk 55,51 % is veel te hoog. Op dat vlak is dringend sensibilisering of een wijziging van aanpak nodig. De personeelsleden zijn immers zelf op de hoogte van een op handen zijnde controle. Uit het overleg met Certimed blijkt dat personeelsleden nog onvoldoende ingaan op de vraag om zelf een afspraak vast te leggen via het gratis contacttelefoonnummer.

Tweede controles moeten maximaal vermeden worden, omdat zij een dubbele kost meebrengen en er oorzaak van zijn dat er binnen het beschikbare budget in totaal minder personeelsleden gecontroleerd kunnen worden.

In 2019 bedroeg het beschikbare budget voor de totaliteit van de ziektecontroles 880.000 euro.

7.5 Controles van eendagsziekten

Controles voor eendagsziekten gaan steeds uit van de werkgever, aangezien de controlefirma niet beschikt over de informatie. In 2018 gaat het in totaal over 1.950 controles, wat overeenkomt met 48,76% van het totale aantal controles die gevraagd worden door de werkgever.

	2017	2018	2019
Afwezig	516	512	504
Gewettigd afwezig	1.604	1.513	1.389
Niet arbeidsongeschikt	13	17	12
Foutieve aanvraag	77	34	43
Geweigerde controle	0	0	2
Aantal gevraagde controles	2.210	2.076	1.950

Afwezig betekent dat het personeelslid niet thuis was en niet kon gecontroleerd worden.

Gewettigd afwezig wil zeggen dat de controle plaatsvond en dat de controledokter vaststelde dat het personeelslid arbeidsongeschikt was.

Niet arbeidsongeschikt: na controle stelde de controledokter vast dat het personeelslid niet arbeidsongeschikt was.

Met foutieve aanvraag wordt bedoeld: bij de controle vertelt het personeelslid dat het thuis was wegens sociaal verlof (ziek kind), omstandigheidsverlof (begrafenis)...

Geweigerde controle betekent dat het personeelslid de controle niet laat doorgaan.

7.6 Klachten bij controles

In 2019 werden er bij Certimed 68 klachten ingediend door personeelsleden, in 2018: 61, in 2017: 74.

	2017	2018	2019
Communicatie controlearts	40	30	53
Controleresultaat	14	9	3
Oproepbrief	1	4	1
Onderzoek	2	0	2
Overige	17	18	9
Totaal	74	61	68

Het grootste aantal van de klachten zijn het gevolg zijn van slechte communicatie tussen personeelslid en controlearts: 53 in 2019, 30 in 2018 en 40 in 2017.

Certimed probeert dit probleem te verhelpen door zijn controleartsen voortdurend te coachen, bijvoorbeeld coaching communicatie bij het betreden van de woning en coaching omtrent de mededeling vervroegde werkhervatting. In sommige gevallen wordt de samenwerking met de controlearts stopgezet.

Op de site <https://www.certimed.be/nl/werknemers/help-contact> staat info hoe een klacht kan ingediend worden.

8. Samenvatting

Evolutie van het ziekteverzuim in 2019

Het ziekteverzuimpercentage bedraagt in 2019 4,65% met eendagsziekten inbegrepen en 4,46% zonder eendagsziekten. In 2018 ging het respectievelijk om 4,48% en 4,31%. In 2019 werden er 3.005.582 ziektedagen genomen door het Vlaamse onderwijspersoneel. Dat is een stijging van 152.412 dagen of 5,34 % t.a.v. het aantal ziektedagen van 2018. Om dat cijfer te interpreteren, moeten we ook rekening houden met een stijging van het aantal personeelseenheden, waar we te maken hebben met een stijging van 1,67%.

Conclusie : Het ziekteverzuimpercentage voor het Vlaamse onderwijspersoneel is de afgelopen jaren blijven stijgen. Het was in 2019 het hoogst van de laatste vijf jaren.

Eén van de mogelijke verklaringen voor die stijging is de toename van het aantal personeelsleden in de leeftijdscategorie van 56 tot 65 jaar. Ingevolge de maatregelen i.v.m. het verminderen van de mogelijkheden tot vervroegde uitstap en het opschuiven van de pensioendatum waren er in 2019 30.354 personeelsleden in deze categorie, t.o.v. 28.261 in 2018. Dat komt overeen met een stijging van 7,4 %. In combinatie met het feit dat het ziekteverzuimpercentage stijgt met de leeftijd, is die evolutie mede een verklaring voor de stijging van het ziekteverzuimpercentage in het Vlaams onderwijs in 2019.

Het aantal eendagsziekten is in 2019 gestegen met 6,51% of 7.218 dagen, terwijl het globale aantal ziektedagen steeg met 5,34%. In totaal ging het in 2019 om 110.823 ziektedagen van één dag.

Het gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid bedraagt in 2019 16,96 dagen t.o.v. 16,37 dagen in 2018. We zien ook dat deeltijds werkende personeelsleden gemiddeld iets meer ziek zijn dan voltijds werkende personeelsleden, nl. 17,53 dagen t.o.v. 16,27 dagen bij voltijds werkende personeelsleden.

Het ziekteverzuimpercentage van het gesubsidieerd vrij onderwijs, nl. 4,58%, is lager dan het algemeen ziekteverzuimpercentage van 4,65 %. Het ziekteverzuim is gestegen in alle netten behalve in het gesubsidieerd provinciaal onderwijs, waar het daalde.

Psychosociale aandoeningen blijven ook in 2019 de voornaamste oorzaak van ziekteverzuim. Het gaat om 42,84% van de ziektedagen (43,55% bij mannen en 42,66% bij vrouwen). Dat is een gevoelige stijging in vergelijking met het vorige jaar, toen het 39,60% bedroeg.

Bij de psychosociale aandoeningen zien we een relatieve oververtegenwoordiging van het directiepersoneel. Als we binnen het directiepersoneel gaan kijken in de leeftijdsgroep van 56 tot 65 jaar is 62,03% van de ziektedagen het gevolg van een psychosociale aandoening, terwijl dat voor de totaliteit van de personeelscategorieën in die leeftijdsgroep 44,35% bedraagt, een verschil van 13,68%. Bij de leeftijdsgroep van 46-55 jaar is het verschil 13,67%.

We zien in 2019 ook een gevoelige stijging van de afwezigheid wegens ziekte bij de personeelsleden van de CLB's. In 2018 noteerden we voor die groep een ziekteverzuimpercentage van 4,51 %. Dat is in 2019 opgelopen tot 5,03 %.

Evolutie van het deeltijds werken ingevolge ziekte in 2019: VVP-ziekte en LVVPmed.

Van de mogelijkheid om deeltijds het werk te hervatten in het ziekteverlofstelsel werd in 2018 opnieuw meer gebruik gemaakt dan in 2018.

Er waren 334.1543 dagen VVP-ziekte. Dat zijn 42.591 dagen VVP-ziekte meer dan in 2018, wat een stijging vertegenwoordigt van 14,61%. In totaal hebben 2.981 personeelsleden dat verlof opgenomen. Het grootste aantal dagen VVP-ziekte wordt opgenomen binnen de leeftijdsgroep 46-55 jaar. De meerderheid van de aanvragers zijn personeelsleden die afwezig zijn wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 44,35%.

We stellen vast dat bij het verlof wegens verminderde prestaties wegens ziekte het gemiddelde aantal opgenomen dagen in 2019 licht daalt van 113,10 dagen naar 112,09 dagen.

Langdurig verlof voor verminderde prestaties om medische reden (LVVPmed) werd in 2019 opgenomen door 2.194 personeelsleden (273 mannen en 1.921 vrouwen) voor in totaal 670.112 dagen, in 2018 ging het om 1.814 personeelsleden en 552.788 dagen. Het gaat hier bijgevolg om een stijging met 20,95% qua personeelsleden en een stijging van 21,22% qua aantal dagen. Deze evolutie is verklaarbaar, omdat personeelsleden wegens de aard van hun aandoening meerdere jaren van LVVPmed gebruik maken en er elk jaar een aantal nieuwe personeelsleden instappen.

Bij de mannen situeert het grootste aantal personeelsleden met LVVPmed zich in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j. Er is ook de vaststelling is dat 474 personeelsleden jonger zijn dan 46 jaar, 70 zelfs jonger dan 36 jaar. Wellicht zal een grote groep van deze personeelsleden een heel lange periode met verminderde prestaties werken, nl. tot aan de vooravond van het pensioen. We zien ook een stijging van de psychosociale aandoeningen bij LVVPmed. In totaal is 17,87% van de dagen LVVPmed het gevolg van een psychosociale aandoening.

Evolutie van de controles die het controleorgaan uitvoerde in 2019

In 2019 werden 19.234 controles uitgevoerd door de controlefirma. In vergelijking met vorig jaar is dat een lichte stijging. 35,03% van de controles gebeurden op initiatief van Certimed zelf, op basis van afgesproken criteria. Op initiatief van de werkgevers is 20,79% van de controleaanvragen uitgevoerd. Daarnaast daalt het aantal controles op initiatief van het personeelslid. Hun aandeel bedraagt in 2019 43,47%.

